

□

31- □ THẬ BẶNG CHA THỊ P Đ N ĐẶNG TH CHA T NH

Tr c đây sáu tháng phe Cha D ng đã thậ bẶng Cha Thi p khi Cha trò chu en v i h v giáo dân Trung Tâm. Giáo dân b b t công vì thái đ thi u chính ch n và thiên v c a Cha Thi p. Phe Cha D ng t ng h đã n m đ c m t võ khí vắn nẶng đ m c s c đánh phá giáo dân. H đã tung ra cu n bẶng đó bán kh p n i. Trong m y tu n li n giáo dân b bà con các n i nghe bẶng, g i v trách móc. Nh ng phe Cha D ng đã ph m m t l m l i r t l n; vì l p tr ng c a giáo dân là “cây ngay không s ch t đ ng”.

Khi biết đ c m u mô đó, giáo dân đã m nh đ n lên ti ng v ch tr n s b t công đó c a Cha Thi p và m u mô đen t i c a phe Cha D ng,

nên đã k p th i ch n đ ng đ c m u l c b t chính này. Ch ng nh ng phe Cha Đ ng không l i đ ng đ c bằng nh a đó mà còn ph i ch u nh ng h u qu r t tai h i, vì giáo dân kh p n i đ u nh n ra hành vi ám mu i c a h , chán ngán h , m t tin t ng vào l i nói và công vi c c a h và b t đ u hi u rõ h n v cu c tranh đ u c a giám dân, có c m tình và ng h giáo dân nh ta th y trong nh ng s bao Chính Nghĩa g n đây.

M y tu n tr c Cha Đ ng l i cho đấng b c tâm th c a Cha T nh g i cho Ngài, ch a đ ng nh ng l i l th t là khiêm t n, bày t nh ng c m xúc, tâm tình riêng t c a Cha T nh đ i v i Ngài.

Giáo dân chúng ta, dù quen bi t Cha T nh ít hay nhi u, cũng đ u nh n th y đ c khiêm

những người của Cha Tơn đã được biểu lộ rõ trong bức tâm thư này. Một người khiêm nhường, thm nhu n tâm đ o thì t coi mình như con số không. Linh Mục Kim Đnh, một triết gia Việt Nam, khi bàn về tâm đ o, đã nhắc tới Thánh Gandhi, nhà lãnh đ o tài đ c v n toàn c a n Đ : “Tôi t di t cho đ n số không” (Je me reduis à zero) và “nhân sinh lý t những của con người đ t VÔ: Thánh nhân vô công, vô k , vô danh” (Những đ bi t gi a hai n n Tri t lý Đông Tây, trang 96). Một khi ta hiểu đ đ c khiêm nhường của Cha Tơn thì ta không còn ng c nhiên gì về những lỗi t trách mình mà Cha Tơn đã dùng trong thư gửi Cha Đ ng. Trong bài này tôi không dám bàn về Đ c khiêm nhường của Cha Tơn vì tôi không có khả năng đ làm việc đó. Tôi chỉ xin góp vài ý kiến thô thi n về Đ c TÍN của Cha Tơn trong Tín H u số 17, ra ngày 6-4-87.

Trong bài “Tôi đ c th Cha Tơn” đăng trong

Tín Nghĩa số 41, trang 23 tôi đã suy đoán là Cha Dông cho đăng báo tâm thức của Cha Tánh mà không xin hay không được phép của Cha Tánh, Trong CN 41, trang 15, ‘Tin được biết’ xác nhận là Cha Dông không hỏi Cha Tánh; vì thế khi được biết về việc này là Cha Tánh đã rút lui vì Cha “không ngấm tẩm báo tâm thức cá tính cách kín đáo riêng tư trong tình nghĩa anh em Linh Mộc mà Linh Mộc Lưu Đình Dông lại đem ra phơi bày, bêu rủa như vậy”. Tôi nghĩ là Cha Dông là thế là đã lại được TÍN đi về Cha Tánh. Tôi xin trình bày như sau:

Trước hết ta hãy tìm hiểu ‘TÍN’ là gì. Theo định nghĩa trong ‘Việt Nam Tự điển’ của Lê Văn Đức, Khai Trí: ‘TÍN’, một trong năm đức tốt (ngũ đức: Nhân, Lễ, nghĩa, trí, tín) của con người theo luân lý phương Đông, là sự biết tin cậy lẫn nhau và giữ lòng tin cậy của kẻ khác đối với mình.

Như vậy, ta thấy Cha Tánh là người thành tín vì Ngài đã thốt lòng tin tuyệt ng Cha Đấng, thốt tâm tình thắm kín với Cha Đấng. Ngài làm thế vì đức khiêm nhường. Lạ ra Cha Đấng phải tỏ ra là người trung tín đối với Cha Tánh. Như thế thì thay! Cha Đấng đã thốt tín đối với Cha Tánh, đã phân bố lòng tin cậy của Ngài vì đã thấy cho đáng bậc tâm thốt của Ngài trên báo chí cho mọi người đức.

Tôi không thể nào hiểu được hành động này của Cha Đấng. Là một Linh Mục, chức Cha biết là lòng tin cậy giao người với người quản trị như thế nào. Ngay như người phải đối có chức vụ liên hệ đến sự tin cậy của người khác như Luật Sư, Bác Sĩ, Cố Vấn (Counselor) . . . mà còn phải nhất thiết tôn trọng Đức Tín, huống chi là một Linh Mục, vị linh thiêng của giáo dân. Nếu không, thì làm sao Linh Mục có thể thi hành nhiệm vụ được. Có ai còn dám nhấc tay và đó giúp đỡ khi có những khó khăn thắm

kín, riêng t? Đ i v i ng i Á Đông nói chung và đ i v i ng i Vi t Nam nói riêng, tính kiêu hãnh, t ái l i r t l n trong m i ng i. Vì v y, nhi u khi g p khó khăn, có khi hi m nghèo, mà vì hãnh di n, t ái h gi u kín đi đ thà ch u kh m t mình còn h n là đ ng i ngoài bi t. V i cái tính c h u đó, h ch còn bi t ch y đ n các v linh h ng tôn giáo, vì h tin t ng vào t cách, vào lòng th ng, vào đ c TÍN c a các v đó. Vì c Cha Đ ng l i đ c TÍN đã làm h tuy t v ng n i Cha.

T tr c đ n nay qua các c quan truy n thông, tôi đã theo dõi v giáo dân ch ng đ i Cha Đ ng vì nh ng tình c m và hành đ ng xung kh c gi a Cha và giáo dân. Nh ng nay tôi đ c m c kích rõ ràng s th t tín c a Cha trên gi y tr ng m c đen. Tôi ph i t k t lu n r ng Cha Đ ng đã làm trái v i t cách và ch c v c a m t v Linh M c. Tôi không h dám đ kích B y Ch c Thánh c a Linh M c vì đó là do

Chúa ban truyên. Ở đây tôi chỉ phê bình t cách của cá nhân Cha Đ n. Cha Đ n không có một lý do nào để bào chữa cho sự thất tín này. Sách Nho có câu: “Nhân vô tín bất lập” (Người không giữ chữ tín không làm nên được). Quả thật như vậy. Thế hỏi: Ai muốn tin cậy người thất tín? Ai muốn giao dịch với người thất tín? Đức TÍN là nền tảng trong mọi mối quan hệ giữa người với người, là nền tảng của sự an hòa, của sự thành công. Không có Đức TÍN, chắc chắn sẽ sinh ra bất hòa, sẽ gây ra thất bại, đổ vỡ.

Có thể hành động này của Cha Đ n không phải do ác tâm muốn bêu xấu Cha T nh, nhưng là do sự nông nổi, ích kỷ, muốn khoe cho mọi người biết đi u hay, đi u tốt của mình. Nhưng một người đàng hoàng, tín, không bao giờ phải làm như thế, vì “Hữu xạ tự nhiên hương.” Nếu mình có tài, có đức thì rồi ai cũng nhận thấy; khoe khoang ra chỉ làm lộ sự bất tài của

mình mà thôi. Ông Potter, một nhà luân lý đã nói: “Đừng lo là người ta không biết đến khả năng của mình, hãy lo rằng mình không có khả năng” (Do not worry about people not knowing your ability, worry about not having it. – The Faiths men live by, page 73).

Hành vi thật thà này của Cha Đấng là một lý tưởng lớn, vì bất cứ địa phương nào, nhất là địa phương Linh Mục của Cha, sự thật thà là một điều không thể chấp nhận được. Đang lúc Cha cần lý tưởng lòng tin của giáo dân thì hành động thật thà này càng làm cho giáo dân một tín đồ ngay thẳng cách của Cha, không năng phán đoán của Cha, không đức của Cha.

Có thể những người trong phe Cha Đấng sẽ khai thác triết lý bất cứ thế nào của Cha Tin cũng như họ đã khai thác cuốn băng của Cha

Thi p. H t ng là h đang n m đ c c vàng trong tay. Nh ng h đã l m. H càng khai thác bao nhiêu thì càng làm l t cách th p kém c a h b y nhiều. Giáo dân kh p n i càng th y rõ b m t th t, b t x ng c a h nh trong tr ng h p cu n bằng nh a Cha Thi p.

M t l n n a giáo dân l i th y là Cha D ng ph n b i Cha T nh. Và l n này công khai rõ ràng nh ban ngày, không ai còn ph i nghi ng gì n a.

Monterey ngày 2-5-87

**32- TÂM TH KÍNH G I
GIÁO DÂN VI T NAM TRANH Đ U
SAN JOSE**

*LTS. Cuộc họp báo của ĐGM Du
Maine mà ông Đ Văn Hi n đã chủ
đảm trong bức tâm thư này xảy ra
ngày 5-3-1987, theo đó, ĐGM tuyên
b :*

1. Cho mọi người Thánh Lễ Việt Nam.

*2. Xin trật tự trước xuất giáo dân ra
khỏi Hội Đ.*

*3. Cần liên lạc với những người Đ
Đi n Giáo Dân.*

*Bức tâm thư này được viết ngày
12-4-1987 trước khi có cuộc họp báo
hoà giải ngày 12-5-1987. Hy vọng tác
giả sẽ bàn tiếp vấn đề này đưa vào
các tin tức mới nhất.*

Tôi xin phép có vài lời tôi gửi thi u đ quý v thông cảm với tôi khi đ c th này.

Năm nay tôi 60 tu i và đã M 30 năm. Trong th i gian tr c năm 1975, s ng i Công Giáo VN M r t ít, có th đ m trên đ u ngón tay. đ đâu chúng tôi cũng t gia nh p giáo x đ đó. Lúc đ u ai cũng b n b u lo sinh s ng nên ch a c m th y th m thía s thi u th n v cu c s ng đ o c a mình. Nh ng sau khi đã n đ nh r i, chúng tôi m i hi u th u l i Chúa nói, “Ng i ta không ch s ng vì bánh mà thôi . . .” Chúng tôi thêm khát có đ c

đi sống tâm linh của quê hương với những truyền thống quý báu, với phong tục đẹp đẽ, với nghi lễ sống, với tiếng hát ngọt ngào, nó thấm thía ăn sâu vào xương tuỷ của chúng tôi. Vì thế, khi có làn sóng tởn n về các Cha VN của hành nghi lễ VN, chúng tôi vui mừng vô cùng, như hân hân gặp bạn mà rào, như kẻ đói khát được ăn cơm ngon lành. Vì vậy, mặc dù ở xa San Jose, mỗi khi Hội Đo VN có tổ chức nghi lễ, rước kiệu mừng thì, chúng tôi cũng mừng thu xếp mọi việc để có thể đến dự. Mỗi lần như thế, chúng tôi cảm thấy thoải mái, sung sướng và sống sống. Cảm tạ Chúa đã cho chúng tôi có những dịp này.

Khi đợc biết là Giáo Hội đã cho phép dân tộc nọ – bất kể tộc nào đợc nọ – đợc có giáo xứ thật nhân đợc đợc sống đợc theo truyền thống, phong tục và ngôn ngữ của mình, chúng tôi càng vui mừng hơn nữa.

Nhưng đi u tôi viết ra đây không hề có ý nói rằng mọi M không thể bằng mọi Vi t Nam. Tôi chỉ muốn nói rằng mọi dân tộc có lối sống đợc riêng của mình và Giáo Hội thật là Ngộ i M khôn ngoan, nhân từ, tìm đợc mọi cách đợc cho mọi đợc của con của mình có phợc tiếng nói trên

đồng nghiệp đồng đạo đồng chí. Vì vậy, khi đồng chí biết là giáo dân VN ở San Jose gặp khó khăn trong việc xin nhập giáo xứ thân nhân và bắt đầu tranh đấu cho mục tiêu đó, tôi đã tận dụng mọi cơ hội cuộc tranh đấu này.

Cuộc tranh đấu này trải qua biết bao gian nan đau khổ, những giáo dân vẫn đoàn kết, bền gan, vững chí. Họ đã đấu tranh với tất cả khả năng của họ. Họ đã hy sinh hết mục đích. Dù nhìn những người bạn đồng nghiệp cũng đã nhìn ra mục tiêu cao cả của họ và bắt đầu có cảm tình với cuộc tranh đấu.

Riêng tôi, tôi thốt hãnh di n v h ,
c m m n h và đ c k vai sát cánh
v i h trong cuộc tranh đ u cho chính
nghĩa này.

Nh ng bu n thay! K c m v n m nh
c a giáo x th nhân l i là Đ c Giám
M c Du Maine. Giáo dân đã van nài
Ngài, đã can đ m v t v theo Ngài
đ n t n H i Đ ng Giám M c
Washington đ n n v i Ngài,
nh ng mà Ngài v n làm ng . Giáo
dân xin g p Ngài, Ngài không cho
g p. Nh ng r i, ngày 5-3-87, l n đ u
tiên Ngài g p giáo dân; nh ng không
ph i trong c nh trí đ cha con trò

chuyên, bàn luận, nhúng là để nghe nhúng câu tuyên bố của Ngài trong một cuộc họp báo. Vì ở xa, tôi chỉ đọc các báo và xem Tivi. Nghe và đọc nhúng lời tuyên bố của Ngài, tôi thấy lòng ngổn đi, lòng buồn vô hạn. Tôi không hiểu được cách làm việc của Ngài.

- Trước kia, Ngài nói nhóm giáo dân chúng tôi Ngài chỉ là một số rất ít. Nay trong cuộc họp báo chính Ngài công nhận là số giáo dân chúng tôi Ngài có tới ba ngàn người (Việt Nam Nhứt Báo ngày 6-3-87). Yêu cầu đó cũng không làm Ngài thay đổi ý kiến.

- Ngài nói là Ngài b h u l m. Th t s , tôi ch ng bi t giáo dân h u l m Ngài ch nào, vì chính sách c a Ngài còn rõ ràng trên gi y tr ng m c đen.

- Ngài nói Ban Ch p Hành h đ o là nh ng ng i t ch đ nh, không đ i di n cho giáo dân. Ngài đã l m. Ban Ch p Hành đ c toàn th giáo dân b u lên và làm vi c theo đúng n i qui.

- Ngài nói là ng i lãnh đ o giáo dân không có thi n chí. Tôi không bi t các

ông y phải làm gì nà đ t thi n chí, vì Ngài không ch h g p Ngài. Th t ra chính Ngài không có thi n chí khi Ngài c b t h p i g p Cha Sullivan, m t ng i thi u t cách xã giao, l y tr ch th ng nh c m h . R i khi vi c đ b thì Ngài đã c m Thánh L đ ph t giáo dân.

- Ngài nói là ng i lãnh đ o giáo dân là m t ngăn tr . Th t ra, Cha Sullivan và Cha D ng m i là nh ng ngăn tr . Ông Bài đã rút lui đ t thi n chí. Nh ng Cha Sullivan và Cha D ng v n còn đó và đ c Ngài bênh đ m t cách vô lý.

- Ngài nói là giáo dân ch a tr ng thành vì không bi t ch p nh n ý ki n c a ng i khác. V y còn Ngài thì sao? Chính Ngài cũng không bi t ch p nh n ý ki n xây d ng c a giáo dân.

- Ngài nói là giáo dân không đoàn k t. Nh ng chính Tòa Giám M c ch m u dùng phe Cha D ng đ chia r giáo dân thì làm sao giáo dân đoàn k t đ c.

- Ngài nói là giáo dân ch a đ kh

năng tài chánh. Nhưng Ngài không cho giáo dân c h i đ đóng góp thì làm sao giáo dân đóng góp đ c. C xem th i k còn Cha T nh, m i đ u, qu giáo dân không có gì c . Th mà h c g ng lam lũ, góp ti n mua đ c nhà th , tr ti n lãi hàng tháng cho Ngài và khi Cha T nh b đ i, trong qu còn 65 ngàn M kim. Ngài đã th a bi t kh năng tài chánh c a giáo dân. V y t i đâu mà có tình tr ng b t an này? T i Ngài ch t i ai.

- Ngài đã đ đ n lên Toà Th ng Th m đ tr c xu t giáo dân kh i Trung Tâm mà chính h đã b ti n ra

mua. Trong phiên tòa ngày 3-4-87 v
chánh án đã bác đ n c a Ngài và cho
phép giáo dân đ c s d ng Trung
Tâm. Đây là m t bi n c quan tr ng,
ch ng t th quy n cũng ch ng l i
chính sách đ c tài, c ch p c a Ngài.

Nh ng r i ro cho giáo dân vì Ngài là
ng i có quy n. Giáo dân bi t th .
Giáo dân ch c u mong Ngài nh n
đ nh đ c s ph i l c a nguy n
v ng giáo dân mà ch p thu n cho h .

Nh ng sau khi đ c và nghe Ngài nói

trong cuộc họp báo, tôi thật vô cùng
cùng. Tôi phải kết luận rằng Ngài có
định kiến đối với giáo dân VN. Ngài
đã đi quá xa trong sự chấp, và
trong hoàn cảnh hiện tại, tôi ái chà
Ngài quá l. Ngài không muốn thay
đổi ý kiến, mặc cho hậu quả muốn ra
sao thì ra. Ta biết là Ngài đã l.
Nhưng khi nói, Ngài là người có
quy.

Tôi thấy như một cánh cửa đã
đóng sập lại trước mặt giáo dân. Lòng
tôi ngổn ngổ, buồn tê tái, uất ức. Sau
nhiều ngày suy nghĩ, tôi xin có vài ý
kiến sau đây.

Tôi nhận đây là giai đoạn đầu của cuộc tranh đấu và giai đoạn này đã kết thúc vì, như hai ông Thiệu, Bài đã viết trong San Jose Mercury News và trong Chính Nghĩa, “Chúng ta đã nói tất cả những gì phải nói và làm tất cả những gì phải làm . . .” Số dĩ tôi nói đây mới là giai đoạn đầu vì tôi quan niệm rằng cuộc tranh đấu này còn nhiều giai đoạn. Ta phải, từng giai đoạn, tranh đấu cho mục tiêu cụ thể của ta là giáo xứ thân nhân đồng cội hương. Những nhà cách mạng đi tiên phong có đem lại đồng cội hương thì đâu. Những cụ cùng, như số bắt đầu của các Ngài mà kết thúc hái đồng cội hương mãi.

Tôi còn nhớ ngày trước, thầy tôi đã dạy tôi rằng: “Trên đường đời, con luôn luôn phải cố gắng thì mới thành công được. Nhưng nếu trên đường đi bị một tảng đá chặn lại và sau khi con cố và biết là tảng đá đó quá lớn, quá nặng để với sức con, thì con đừng cố dùng sức nữa, phí sức, mệt mỏi. Con phải kiên nhẫn, khôn ngoan tìm cách khác mà đi qua. Thế mới là khôn”. Trước ngày của dân tộc ta cũng dạy ta rằng: “Tránh voi chớ ng xuyên một tào.” (Xin đừng hiểu lầm tôi dám ví ai với voi. Đây là một câu tục ngữ, và không ai được thay đổi chỗ dùng trong tục ngữ).

Ch c nhi u ng i trong chúng ta bi t kinh c u nguy n sau đây c a m t Đ ng Thánh. L i gi n d nh ng ý nghĩa sâu s c, thích h p v i m i hoàn c nh, nh t là hoàn c nh c a giáo dân chúng ta. Kinh này d y chúng ta m t bài h c v s khôn ngoan, s khôn ngoan c a Chúa. L i kinh nh sau:

“L y Chúa, xin cho chúng con đ c s can đ m đ thay đ i nh ng gì nên thay đ i.

Cho chúng con đ c s thanh th n trong lòng đ ch p nh n nh ng gì không thay đ i đ c.

Và cho chúng con s khôn ngoan đ nh n bi t đ c s khác bi t gi a nh ng đi u đó”.

(Oh God, give us courage to change what should be changed, serenity to accept what can not be changed and wisdom to know the difference)

Theo tôi nghĩ thì dù có s khuy n cáo c a Tòa Thánh, Đ c Giám M c Du Maine cũng s không thay đ i, và trong tr ãng h p này, tôi đoán là Tòa Thánh s không ra l ãnh cho ĐGM. Vậy sau khi đã làm t t c ãnh gì ph i làm, chúng ta hãy khôn ngoan ch p ãnh ãnh gì không thay đ i đ ã c ãnh trong kinh c u nguy ãnh c a V Thánh trên đây.

Và Ông Bertrand Russell, một triết gia và cũng là một văn sĩ lỗi lạc, người Anh, được tặng giải thưởng Nobel về văn chương năm 1950, đã nói một câu bất hủ: “Có một sự còn tốt đẹp hơn sự chiến thắng, đó là sự tránh được chiến tranh”. (There is something better than victory and that is the avoidance of war).

Hiện giờ chúng ta là bộ phận đang tranh đấu cho quyền lợi của mình dưới B& Trên là kẻ nắm trên quyền bính. Nhưng chúng ta phải khôn ngoan đừng để cho cuộc tranh đấu của ta trở thành “chiến tranh”, vì như

và y là ngoài Thánh Ý Chúa. Tôi biết là có rất nhiều quý vị không đồng ý với tôi, và tôi kính trọng ý kiến các vị đó. Nhưng tôi đã tin vào chính cho mình một con đường đi, đó là khi thấy đi vào gì phải thì theo và đi vào gì sai thì chừa. Tuy nhiên có cuộc tranh đấu của giáo dân tôi thấy đó là đi vào phải nên tôi đã tin theo và theo nhiệt thành với tất cả khả năng của tôi. Cho đến bây giờ tôi vẫn tin cuộc tranh đấu này là đúng. Nhưng vì thấy nó bắt đầu trong một hoàn cảnh không thể thay đổi được nên tôi đã trình bày ở trên nên tôi nghĩ là tôi phải nghe theo lời của ngài thánh Cha Vatican II mà “chấp nhận những gì không thể thay đổi được” và tin theo lời khuyên của vị trí gia kia là “sớm tránh

đồng c chi n tranh còn tốt đẹp hơn sự
chi n th ng.

Cũng cùng một ý nghĩa như đã trình bày trên đây, và để báo v n n t ng gia đình, giữ đ đ c hoà khí giữa cha mẹ và con cái, Đ c Kh ng T đã dạy chúng ta rằng: “Nếu cha mẹ sai lầm thì con cái phải can ngăn. Nếu can ngăn mà cha mẹ không nghe thì con cái khóc mà theo cha mẹ”. (Ph m u quá t c gián, gián nhi bất thính t c h o kh c nhi tu chi). Tôi không biết t t ng này còn hợp thời không. Nhưng ít nhất nó nói lên sự hy sinh cao cả của người con mẹ báo v

n&n t&ng gia đình tr& c s& c& ch& p
c& a cha m& .

Tôi r&t h&nh di&n vì cu&c tranh đ&u
c&a giáo dân và tôi luôn luôn tin r&ng
dù ta ch&a đ&t đ& c th&ng l&i nh&t
th&i, nh&ng ta đã gieo đ& c h&t gi&ng
cho nh&ng thành công trong t&ng lai.
Nh&t đ&nh chúng ta s& đ&t đ& c m&c
đích c&a chúng ta.

Ông Adolfo Perez Esquivel, ng& i
Argentina, m&i đ& c gi&i th&ng Nobel
v& Hoà Bình năm 1986 đã nói:

“Không ai nắm tay mà có thể gieo
đồng c hốt giồng. Muốn gieo hốt giồng,
hãy phả tay ra” (No one can sow
seeds with fists. To sow seeds one
must open one’s hand. ĐGM đã
không nắm tay ra. Nếu ta cũng không
nắm tay ra thì làm sao hốt giồng HOÀ
BÌNH đồng c gieo trong Công Đàng của
ta. Ngài nắm tay lả. Nếu ta cũng nắm
tay lả thì làm sao nắm tay nhau đồng c.
Ta nắm tay ra và nắm lấy nắm tay
của Ngài. Chắc Ngài sẽ thấy rõ thì
chỉ của ta và sẽ cùng ta tiến tới mục
tiêu tiến hành của Công Đàng giáo dân.

Kính thưa quý vị, tôi đau buồn cũng

nhỏ quý v, vì tôi là đ ng h ng, đ ng đ o, đ ng tình, đ ng hành v i quý v . Tôi c m th y nh ng gì quý v đang c m th y. Tôi nghĩ nh ng gì quý v đang nghĩ. Nhi u khi, cũng nh quý v , tôi mu n thét lên cho v i b t n i u u t, mu n gào lên đ l p ti ng ngh n ngào, mu n vùng lên cho đ c n b c b i, m c cho mu n ra sao thì ra. Nh ng th a quý v , l ng tâm và trách nhi m c a ng i con Giáo H i không cho phép chúng ta làm nh th . Là con cái Chúa, chúng ta luôn luôn nghĩ r ng có Ý Chúa nhi m m u mà chúng ta còn hèn m n ch a hi u đ c. Chúng ta có “đ a l i nhân hoà”, nh ng có l Chúa còn gi l i m t chút “thiên th i” đ th lòng ta. N u ta t

k m ch đ c, ch c ch n Chúa s tr
công ta g p b i.

Chúng ta đã hoàn t t giai đ n đ u.
Chúng ta hãy đ cho HOÀ BÌNH có
m t c h i v n h i và phát huy nh
ng i M th ng nói, “Let’s give
PEACE a chance” Chúng ta hãy t
cho m i ng i bi t chúng ta là con
ng i trí d ũng, có can đ m dám nói,
dám làm; nh ng cũng có s khôn
ngoan, tu c ng bi n đ r i cu i
cùng đ t đ c m c tiêu trong ph m
giá con ng i.

Chúng ta hãy b ngoài tai nh ng l i
b t x ng mà chúng ta đã và s nghe
th y. Nó không đáng cho chúng ta
ph i b n tâm. Chúa bi t lòng ta. Ta
phó thác m i s trong tay Chúa đ
cho “DANH CHA C SÁNG, Ý CHA
TH HI N D I Đ T CŨNG NH
TRÊN TR I.”

Xin kính m n chào quý v

Monterey ngày 12 tháng 4 năm 1987

33- TR L I BÀI

**‘T i San Jose, cu c n i lo n
đã bi n thành ph n lo n’**

Trong Công Giáo Thời Luận

Đây là lần thứ hai tôi viết bài góp ý về Công Giáo Thời Luận. Lần thứ nhất là khi CGTL, trong số 6 tháng 10-1986, đăng bài ‘Giáo dân San Jose nói lo’. Đáp đó tôi có gửi bài thỉnh cho CGTL xin đăng, nhưng bài của tôi không được đăng. Vì vậy lần này tôi gửi bài và xin đăng trong Chính Nghĩa.

Công Giáo Thi Lu n, n i
trang 5 trong m i s , đ u ch y
m t hàng ‘tít’ l n l i Phúc Âm,
Thánh Gioan 18 câu 23: “N U
TA NÓI SAI, HÃY CH NG
MINH SAI CH NÀO, N U TA
NÓI PH I, SAO L I ĐÁNH TA.”
Đ c câu này, tôi có c m t ng
là CGTL mu n m n L i Chúa
đ áp đ ng cho mình, hiên
ngang thách th c b t c ai
ch ng minh đ c có đi u nào
sai đ đng trong CGTL. N u qu
th t đó là ch ý c a CGTL thì
tôi nghĩ r ng CGTL đã quá t

ph, đã đi quá xa ph m vi
thông th ng c a m t ng i,
c a m t t báo; vì cho dù thông
thái, gi i giang, thánh thi n đ n
đâu đi n a, ai mà dám t ph
không bao gi sai l m. Thánh
Phaolô đã c nh cáo nh ng k
t ph r ng” “Ai t ng mình
đ ng v ng thì hãy lo k o ngã.”
Đi u khác bi t gi a hai ng i
t t và x u ch là khi sai,
ng i t t dám t nh n là mình
sai và c g ng s a ch a, còn
ng i x u thì dù bi t mình sai,
cũng c c ch p. Ng i M có

câu: “Ngái khôn thì biät nhán
lái mình, còn ngái dáy thì bào
chäa lái mình.”

Trong bài này tôi muän chäng
minh là CGTL đã sai lám trong
bài bình luận ‘Tái giáo phận
San Jose, cuộc cäi loän đã
biän thành phän loän’ (CGTL
sä 12, tháng 4, 1987) (Báo ra
quá muän. Ngày 11-5-87 tôi
mäi nhán đäc).

Đã là người làm báo chuyên nghiệp cả bắt đầu báo nào, ai cũng phải biết về vai trò và trách nhiệm của mình. Trách nhiệm đó đặt trên căn bản: Tin tức đúng, ý nghĩa sáng suốt và phán đoán hợp lý. Bởi vậy, mục đích chính mình đặt ra về việc gì là tin tức mình đưa ra là đúng, là trung thực thì khi viết bài phải nêu rõ xuất xứ của nó. Nếu không thì tin đó không có giá trị gì. Sau khi biết được xuất xứ rồi khi viết bài còn phải có óc suy luận sáng suốt để đi

đ n đi m c a mình; nh th
m i hy v ng nh h ng đ c
đ c gi , nh ông Ernest Hynds
đã vi t trong American
Newspaper: Roles and
Responsibilities, page 12.

“Correct information is essential
to clear thinking and clear
thinking is vital to making sound
judgments”. Đó m i là cách
làm báo nghiêm ch nh, có
trách nhi m. N u là m t t báo
hay m t m c phi m lu n, hài
h c, t m phào thì i có tiêu
chu n khác và đ c gi đ u bi t

và đánh giá t báo hay m c báo theo tiêu chu n đó. CGTL là m t t báo ch tr ng ‘GIEO L I CHÚA’, t c là m t t báo r t m c đúng đ n, nghiêm ch nh, nên càng ph i theo đúng vai trò và trách nhi m c a ng i làm báo nh đã nói i trên. Đ c bài ‘T i giáo ph n San Jose, cu c n i lo n đã bi n thành ph n lo n’, tôi th y tác gi t ra r t non n t trong vi c loan tin cũng nh trong vi c bình lu n. Lý do đ i c trình bày sau đây:

Trở lại với tác giả đã không hề đưa ra xuất xứ của những tin tức mà họ đăng trong bài. Đương nhiên không thể nào đánh giá được các tin tức đó, và nếu muốn kiểm chứng thì cũng không có cách nào. Vì thì sự phân biệt yếu tố (xuất xứ) nên được giới có quyền được nghĩ là họ có tác giả bài báo, vì có thái độ thiên vị chứng cứ giáo dân nên đã đưa ra những tin tức đó, họ có tác giả được nghe kể lại những chuyện bông đùa của một vài người khi họ đàm

tiếng u tiếng m phào v tiếng nhau; và r tiếng i vì có s tiếng n thiên ki tiếng n ch tiếng ng giáo dân, tác gi tiếng đã v tiếng tin ngay đó là đ tiếng tiếng ng l tiếng i hành đ tiếng ng chính th tiếng c c tiếng a kh tiếng i giáo dân tranh đ tiếng u. V tiếng i trình đ tiếng ki tiếng n th tiếng c mà ng tiếng tiếng i làm báo ph tiếng i có, tác gi tiếng ph tiếng i có kh tiếng năng phân bi tiếng t đâu là đ tiếng m tiếng u tiếng m phào, đâu là trung th tiếng c. Tôi xin tr tiếng ng đ tiếng n sau đây m tiếng t vài thí đ tiếng v tiếng nh tiếng ng đi tiếng u mà tác gi tiếng nói là “s tiếng ki tiếng n đã x tiếng y ra.” Tác gi tiếng vi tiếng t, “(Giáo dân) k tiếng p c tiếng Giám M tiếng c đ tiếng h tiếng i t tiếng i và ch tiếng i b tiếng i.” Tôi

không tin rằng “số kiển” này đã có thật. Thực số, tôi muốn tìm hiểu về tin này nhưng tôi không làm sao kiếm được vì tác giả không cho xuất bản của nó. Tôi theo dõi cuộc tranh đấu này rất kỹ và tôi chắc hẳn đã thấy trong bất cứ bài nào hay nghe thấy bất cứ người nào nói là “số kiển” này đã xảy ra. Một ví dụ khác: Tác giả viết, “(Giáo dân) hò nhau đến một nhà thờ M (nhà thờ Chánh Tòa) âm thầm tham dự Thánh Lễ của người M rồi rời đi một lúc đã hẹn nhau

trở c. (Kinh Lữ Cha) thì cùng nhau lên tiếng để kinh tiếng Việt, làm cho giáo dân Miền nam, phẫn nộ, lên đường v.v. . .” Tôi dám cam quyết là tác giả đã hoàn toàn sai khi viết như trên; vì tôi khi cam Thánh Lữ tiếng Việt, tôi đã tham dự Thánh Lễ Chúa Nhật 10 giờ sáng tại Nhà Thờ Chánh Tòa 3 lên. Mọi lên trở c khi để Kinh ‘Lữ Cha’ Cha chúng tôi để nói là giáo dân có thể để bưng thắp tiếng mà họ cam thắp thi mái: Ý, Ý Pha Nho, Pháp, B Đào Nha,

Viết Nam v.v. . . Tôi đã nghe
mỹ bà M ng i c nh tôi đ c
b ng ti ng Y Pha Nho trong khi
tôi đ c b ng ti ng Vi t. V y
theo cách loan tin trên đây, tác
gi có ác ý nói là giáo dân VN
c tình m u mô làm r i Thánh
L b ng cách đ c Kinh ‘L y
Cha’ b ng ti ng Vi t. Chính tôi
đã nghe, đã th y, đã ch ng
ki n, đã tham d vi c này. Tôi
th y tác gi sai l m m t trăm
ph n trăm. Làm sao tôi có th
tin đ c nh ng tin t c ng ng n
khác do tác gi đ a ra mà

không có bằng chứng, chứng
hận như tin ‘T Thiêu’, nó mới
buôn cười làm sao! Nếu tác giả
đăng những tin này vào mục
‘Tin Đ n’ thì còn hiểu được.
Những tác giả trịnh trịnh dùng
những ‘tin’ này trong bài bình
luận ngay đầu tờ báo thì quả
là tác giả đã coi thường trí
thông minh của độc giả và, vì
thế, đừng lo sợ uất trí vì
nghị luận của mình.

Là một trong những đấng gi
đầu tiên của CGTL, tôi đã ghi
tên mua báo trước khi báo ra
đi; vì khi đấng quởng cáo v
báo này, tôi mua những h, tỉp
tay đấng thực hiện đấng ch
trởng ‘GIEO LỜI CHÚA’ của
h. Tôi đã nghe thầy nhĩu
người trích, chấng đấng báo
này. Tôi chấng là ban chấng trởng
CGTL cũng biết đấng này.
Riêng tôi, tôi coi CGTL cũng
những trăm ngàn tờ báo khác. Mọi
báo có một chấng trởng, khuynh
hướng. Tôi đấng đấng biết, ch

không phải để chi phí. Nhưng bài ‘Tội giáo phận San Jose, cuộc nổi loạn đã biến thành phận loạn’ đã làm tôi thất vọng vì trình độ nghiên cứu thấp kém của tác giả bài báo này.

Ngay từ khi bắt đầu cuộc tranh đấu, giáo dân đã gặp phải những bất công, những sai đánh giá từ mọi phía; và trong những thử thách nghiêm trọng thì lại bị đánh phá hơn: Khi cuộc tranh

đ u v a m i kh i s trong giai
đ o n phôi thai thì b Cha Trác,
v i danh nghĩa là ch t ch
C ã ng Đoàn giáo sĩ, tu sĩ g i
đ i n tín ã ng h ĐGM và ch ã ng
đ i, trách móc giáo dân. Khi
Cha Thi p đ n San Jose đ tìm
cách ‘hoà gi i’ thì báo Dân
Chúa v i bài ‘N ã c M t Đ y
Máu’ đã ch trích và mi t th
giáo dân th m t . Khi ĐGM
c m l VN thì Cha Trác l i cho
đăng trên Đ ã ng V ã ng bài ‘V
l n x n ã San Jose’ đã vu cáo
và bu c t i giáo dân. Sau khi

ĐGM m cu c h p báo, cho m i Thánh L VN, tuy t giao v i nh ng ng i đ i di n giáo dân và đ a giáo dân ra toà, thì Cha Hà, v i t Hi p Thông đ kích và ch p mũ giáo dân. Hi n nay trong giai đ o n m i, ĐGM đã h i ph c phép thông công cho hai ông Thi n, Bài và đang nói chuy n tr c ti p v i hai ông, không còn qua Cha Sullivan nh tr c thì CGTL i tung bài ‘T i giáo ph n San Jose, cu c n i lo n đã bi n thành ph n lo n’, loan tin v t ng ng n, vu

cho giáo dân có những “đòn đấm” Tất cả những biến cố này xảy ra do sự trùng hợp ngẫu nhiên hay do ác ý của những người chống lại giáo dân thì ta không biết được. Những ta biết được một điều chắc chắn là những sự cố gây phá phách giáo dân, trước cũng như sau, đã và sẽ chung một sự phận, tức là bất mại ngãi khinh chê vì nó bất xứng và không là bạn bè được ai. Những cái làm cho người ngoài cuộc càng thấy rõ sự bất

công mà giáo dân phải chịu và
những, họ càng thấy rõ sự
chánh đáng của cuộc tranh đấu
của giáo dân, có cảm tình với
giáo dân và ủng hộ giáo dân
hơn. Một điều nữa đáng quý
hơn cả là càng bị đánh phá,
giáo dân càng cảm thấy thoải mái
yêu nhau hơn và đoàn kết chặt
chặt hơn.

Với lòng trông cậy mãnh liệt
sự quan phòng của Chúa và sự

c u bàu c a M Maria, Thánh
C Giuse, các Thánh T Đ o,
giáo dân tin t ng s đ c
h ng AN BÌNH m t ngày g n
đây.

34- LÀM TH NÀO RA KH I B T C Đ TI N T I HOÀ GI I VÀ H P TÁC?

T ngày Đ c Giám M c,
hai ông Thi n Bài có cu c
h p báo v B n Tuyên

Cáo vậ Hoà Giậ i và Hậ p
Tác, chúng ta nhậ n đó là
mậ t tin mậ ng và đậ t nhiậ u
hy vậ ng vào tậ t ng lai cậ a
cậ ng đậ ng giáo dân.
Nhậ ng đây mậ i chậ là bậ c
đậ u trong công cuậ c đem
lậ i hoà bình cho cậ ng
đậ ng. “Vậ n sậ khậ i đậ u
nan.” Ta có thậ nói rậ ng
công viêc khó khẩ nhậ t là
bậ c mậ đậ u này mà đã
thậ ng vậ t đậ c thì nhậ ng

bên c sau, v i thi n chí và
hy sinh c a m i ng i t
m i phía, ch c cũng s
th c hi n đ c. Tuy nhiên,
ai cũng nh n th y là còn
nh i u gai góc và chúng ta
ph i r t th n tr ng m i
mong b c đ c nh ng
b c v ng ch c, t t ti n
t i m c tiêu.

Thật tình, tôi không dám
đưa ra một mục nào
đề nghị quy t v này, vì
nhận thấy t m m c quá
quan trọng c a nó và vì
nhận thấy mình quá nh
bé trong m t c ng đ ng to
l n. Tôi ch xin đ c phép
góp m t vài ý ki n thô
thi n trong s nh ng ý ki n
mà có l quý v đã nhi u
l n đem ra bàn lu n trong
nh ng lúc riêng t có dăm

ba ngườ i thân tín vớ i nhau.

Theo tôi nghĩ, đi u thi t
y u đòi h i m i ngườ i
chúng ta ph i có là thi n
chí và hy sinh đ đ n
đ đ ng cho ta ti n t i m c
tiêu. Chúng ta ph i c
g ng lo i b m i t t đ ng,
hành đ ng tiêu c c, thi u
xây đ ng và thay th b ng

những t... những, hành đ... những
tích c... c, xây đ... những. S... dĩ
tôi nh... n m... nh vào hai ch...
c... g... những là vì tôi bi... t vi... c
này r... t khó, t... t c... m... i
ng... i đ... u ph... i c... g... những thì
m... i thay đ... i đ... c. Bây gi...
không còn ph... i là th... i k...
tranh lu... n ai ph... i, ai trái,
không còn ph... i là lúc t...
cáo, ch... p m... i, vì th... c s... ,
không m... t đ... u gì có th...
che gi... u đ... c tại m... t c... a

thì gian. Dồn dồn mũi s
s đ c ph i bày ra ánh
sáng. K ch p mũ ng i
khác ch t làm h i mình.
Vu cáo, ch p mũ là làm
c n tr vi c chung, là phá
ho i, là vô trách nhiệm,
nh t là trong giai đ n này.
Chúng ta hãy cùng nhau
t o nên m t b u không khí
thu n l i đ c ng tác m u
c u ích l i chung. V
ph ng di n này tôi th y

người M có những đức tính rất hay, ta nên học để áp dụng vào trường hợp của ta. Tôi xin đưa ví dụ sau đây. Năm 1979-80, trong cuộc vận động số bốn của hai đảng Cộng Hoà và Dân Chủ để chọn những viên cho cuộc tuyển cử Tổng Thống năm 80. Ông Reagan và Ông Bush cùng một người khác đã vận động tích cực để được

chọn làm công viên, đi
đi cho Đ công Hoà.
Trong lúc vẫn đang, Ông
Reagan và Ông Bush đã
đánh kích nhau thêm một
là “xúc động đi”. Nhưng
rồi, cuối cùng Ông Reagan
đều c chọn làm công viên
T công Th công. Ngay tại lúc
đó, hai chính đảng mới sẽ
kích nhau. Hai chúc mừng
và tuyên bố hợp tác với
nhau. Ông Reagan đã

ch n Ông Bush, đ i th
c a ông tr c đây, làm ng
c viên Phó Tổng Th ng
trong liên danh v i Ông. Và
liên danh này đã th ng nh
ta đã bi t.

Tr l i tr ng h p c a
c ng đ ng giáo dân. Nay
ĐGM đã ph c h i Phép
Thông Công cho hai ông

Thiêng, Bài, đã tiếp xúc trực tiếp với hai ông, không còn qua Cha Sullivan như trước, đã mời hai ông vào Ủy Ban Hoà Giải và hai ông đã nhận lời. (chúng ta mong đợi Ủy Ban này chóng đứng thành hình). ĐGM không còn đòi hỏi những điều kiện bất khả kháng cho việc lập Giáo Xứ Thánh Nhân như Cha Sullivan đã đưa ra. Giáo

X Th Nhân, theo b n
Tuyên Cáo Chung, ch
còn là th t c gi y t mà
thôi. V y giáo dân v ng
tâm là s đ t đ c. Nh ng
v n đ th hai còn nhi u
gai góc khó khăn. Đó là
v n đ Cha Đ ng trong
ch c v Chánh X . V n đ
này th t là nan gi i, vì nó
liên h đ n m i ng i trong
m i phía và m i phía l i có
nh ng ý ki n trái ng c

nhau đ n m c d ng nh
không th dung hoà đ c.
T t c chúng ta đ u nh n
th y là trong hoàn c nh
hi n t i, không th nào có
đ c m t gi i pháp hoàn
h o. S xúc đ ng c a m i
phía đã t i cao đ t t cùng,
có th bùng n b t c lúc
nào. Vì hi u rõ đi u này
nên trong b n Tuyên Cáo
Chúng ĐGM đã không n
đ nh m t th i bi u hay h n

k nào. Đó là đi u r t khôn ngoan, vì n u ch a s n sàng mà c tình áp đ t thì h u qu s r t tại h i nh ta đã th y x y ra t i nhà th Chánh Toà và nhà th Maria Goretti h i tháng tám năm ngoái.

Sau khi nh n đ nh v tình tr ng hi n nay t m i phía,

tôi xin có mặt vài đờ ngh
nh sau:

1. Vì c m xúc c a giáo dân, thu n và ngh ch, còn cao quá và đã kéo dài quá lâu nên phải có m t th i gian đ người d u (ng i M g i là cooling off period) tr i c khi đi t i m t gi i pháp lâu b n. Đ giúp

th c hi n th i k người d u
này, xin các v có th m
quy n, nh t là Cha Đ ng
nên đ ngh v i ĐGM cho
phép hai Cha Phó tr v
nhi m s cũ t i H Đ o đ
bình th ng hoá m i ho t
đ ng nh tr c. Đi u này
còn l i ích n a là gi i quy t
đ c v n đ giáo dân VN
kh i ph i đi L 10 gi sáng
Chúa Nh t t i nhà th
Chánh Toà và nh v y,

xoá bđ đ c s phi n toái
cho giáo dân trong x M .
Nh ng đđ u l i ích và quan
tr ng h n c trong vi c này
là, do hành đ đ ng c a Cha
Đ đ ng, giáo dân s b t
đ đ u nh n th y thi n chí và
s hy sinh c a Cha.

2. Trong th i k đ đ người
đ đ u này, xin Cha Đ đ ng

phát triển tiếp xúc với giáo
dân đ h t t thay đ i
c m nghĩ c a h v Cha.
Không nghi u thì ít h s
nhìn th y s hy sinh và
thi n chí c a Cha.

3. N u h thay đ i và vui
m ng đón Cha thì đó là
m t đi u t t đ p nh t và
m i s s ti n hành êm

đ p: c ng đ ng s m u t,
s ng đ o s t s ng, cha
con m i ng i, t trong gia
đình, h hàng cho đ n phe
nhóm trong c ng đ ng
cùng đoàn k t, dâng th nh
nguy n lên ĐGM xin l i
giáo x . Ch c ch n Ngài
s cho nh Ngài đã tuyên
b trong b n Tuyên Cáo
Chung.

4. Nếu u h v n dè d t đ i
v i Cha, nh ng ít nh t h
không còn ch ng đ i Cha
nh tr c, thì có th đi đ n
dung hoà b ng cách xin
ĐGM đ Cha làm Chánh
X m t th i gian đ c n
đ nh rõ ràng. Trong Ngài
ĐGM tuyên b Cha nh m
ch c thì cũng tuyên b
Cha r i nhi m s nh ĐGM
đã làm đ i v i Cha T nh.
Nh v y, ĐGM gi đ c uy

quy n c a Ngài trong vi c
cai qu n con chiên; Cha
Đ ng b o v đ c uy tín
c a mình trong ch c v
Linh M c, giáo dân đ c
an lòng vì ti ng nói c a
mình đ c Cha B Trên đ
ý c u xét và ch p thu n.

5. Đ n đây ch c nhi u
ng i s đ t câu h i: N u

trong trậng hập ĐGM cho hai Cha Phó và Hậ Đậ o, bình thậng hoá mậi viậ c, nhậng rậi giáo dân không xúc tiậ n gì nậ a, nhậ vậ y ĐGM và Cha Đậ ng sậ làm gì? Xin thậ a: Nậ u ĐGM muậ n, Ngậi vậ n có quyậ n ra lậ nh cho hai Cha Phó rậi Hậ Đậ o và giáo dân sậ lậ i sậ ng trong tình trậng khó khẩn nhậ hiậ n nay.

6. M t khác, ch c nhi u
ng i cũng s h i: N u
trong tr ng h p Cha
Đ ng, v i ch c v Chánh
X , không đ đ t lên ĐGM
nguy n v ng xin giáo x ,
ng c l i, Ngài xin ĐGM
h qui ch H Đ o xu ng
hàng Trung Tâm M c V
thì sao? Xin th a: Kh i
giáo dân còn đó, và l n
này có t h p C ng Đ ng
Công Giáo làm h u thu n,

cuộc tranh đấu giai đoạn
hai chức chức sự bùng nổ,
sự gây đả kích tiếng vang,
cảm tình và sự ủng hộ từ
mọi phía, còn mạnh mẽ hơn
giai đoạn này nữa.

Dù bị quan hay đa nghi
đến đâu đi nữa, không ai
có thể nghĩ rằng trong
hồ sơ ghi trong số 5 và số 6

trên đây s x y ra. Nhưng
đ bàn luận thì nêu ra đây
cũng là đi u hợp lý.

Nh tôi đã trình bày ở trên,
tôi không dám có tham
v vọng gì ngoài việc đưa ra
vài ý kiến thô thiển để
thêm vào những ý kiến mà
mọi người đang bàn luận.
Dĩ nhiên, công việc hoà

giỏi và hợp tác còn phải
bao gồm nhiều chi tiết cần
đọc kỹ, nghiên cứu,
đàm luận, đồng ý . . . mới
mong thành công được. Dù
sao chăng nữa, chúng ta
phải bắt đầu một cái gì.
Nếu cứ dậm chân tại chỗ
thì không bao giờ tiến tới
được. Trên hết, sự thành
công đòi hỏi thiến chí,
thành tâm và hy sinh của
tất cả mọi người chúng ta.

Đây là lúc giáo dân VN t
kh p n i đang h ng con
m t nhìn v San Jose đ
quan sát, nh n đ nh và
phán đoán v thái đ và
hành đ ng c a chúng ta,
và tôi tin ch c là h cũng
đang c u nguy n cho
chúng ta n a. Chúng ta
hãy t ra x ng đáng v i s
quan tâm và u ái c a h .

Tôi mong các chóng đ n
ngày mà t t c giáo dân
chúng ta, t m i phía, đ u
là con cái Chúa, đ c tay
b t m t m ng, ôm l y
nhau, c i ra n c m t vì
sung s ng đ bù l i
nh ng chu i ngày bu n r i
n c m t vì đau kh . Ngày
đó s là m t trong nh ng
ngày quan tr ng đáng ghi
nh t trong đ i c a m i
ng i chúng ta.

Xin Thiên Chúa toàn
năng, Mẹ nhân từ và các
Thánh luôn luôn d n d t và
che ch chúng ta trong tình
th ng c a Chúa Kitô.

**35- TH NG KÍNH
G I QUÝ V TRONG
L C L NG C U
QUÂN CÁN CHÍNH
CÔNG GIÁO SAN**

JOSE

Tôi xin đä c phép gäi
quý vä là anh cho tiän
viäc xäng hô. Vä läi,
theo đúng tinh thän
“QUÂN DÂN NHäT
TRÍ”, thì quý vä là bän
dân, nên gäi bän là dân
thì cũng là mät điäu

h p lý v y. Đàng khác,
tôi cũng là m t c u
quân nhân trong th i
Đ Nh t C ng Hoà,
tr c đây h n 30 năm.

Tôi đã ng n ng i r t
nhi u, t nghĩ không
bi t có nên vi t th ng

này gọi các anh hay không vì nhu cầu lý do phức tạp. Nhưng cuối cùng, lý trí đã thúc giục tôi viết và tôi đã nghe theo lý trí. Vậy nên khi đọc thấy này các anh thấy bất phật lòng thì tôi xin lỗi vì đó là ngoài ý muốn của tôi.

Đ i v i tôi và t t c m i
ng i Vi t Nam, các
anh là nh ng ph n t
u tú nh t c a xã h i, là
nh ng đ a con hi u
th o dũng c m và t n
hi n c a quê M Vi t
Nam. Tr c c nh c ng
phi hung b o tàn phá
quê h ng, các anh đã
quy t tâm b o v đ t

n c cho ng i dân
đ c an c l c nghi p.
V i s m ng cao c đó,
nhi u ng i trong các
anh đã b th ng tích
đ y mình, nhi u chi n
h u c a các anh đã b
mình vì Dân vì N c.

Thì rồi dân ta b
đng minh ph n b i,
trong c nh r cánh tan
đàn, m nh ai n y ch y,
ng i dân cũng nh các
anh đ u c m th y lòng
mình cay đ ng, căm
h n. Bao nhiêu b n bè
c a các anh hi n đang
rên xi t trong lao tù,
không bi t ngày nào

mäi thoát khäi cänh
cäng cäc.

Nhäng thäi, đä là
chuyän đä qua. Sä dĩ
täi nhäc läi là đä tä lòng
tri ân, cäm phäc đäi väi
cäc anh. Ngày nay cäc
anh cũng nhäc cä triäu

ng ị i dân ta, c ị ng
quy ị t không ch ị u s ị ng
v ị i c ị ng ph ị , k ị thù
không đ ị i tr ị i chung
c ị a ta, nên đã r ị i quê
M ị ra đi, t ị n mác kh ị p
năm châu v ị i m ị t l ị i
nguy ị n “ch ị m ị t ngày
s ị tr ị v ị tr ị thù cho
Dân T ị c, xây d ị ng l ị i
quê h ị ị ng, làm l ị i cu ị c

đi cho mình, cho gia
đình trong lòng quê M
Việt Nam mà chúng ta
phải nuốt hận tâm xa
lìa”.

Vì mu n nuôi m ng
cao đ p đó, nên trên
kh p cùng trái đ t, b t

c đâu các anh cũng
h p l i thành đoàn th
ái h u v i m c đích
nâng đ nhau, an i
nhau, đùm b c l y
nhau đ gi l y truy n
th ng t t đ p, anh dũng
c a ng i Quân, Cán,
Chính và c a Dân T c.
Các đoàn th khác
cũng t ch c thành

những người ái hữu không
ngoài mục đích như các
anh. Mục đích của các
anh thật đẹp thay!

Sau khi đã hiểu mục
đích của hội ái hữu của
các anh như vậy, tôi rất
ngạc nhiên thấy xuất

hiện bên cạnh Phong
Trào Bạo Vực Địch Tin
mặt trời chiếu mang tên
“Lực Lượng Cứu Quân,
Cán, Chính San Jose”
đang hướng dẫn
tranh đấu. Tôi không tin
đó là mặt trời chiếu có
thực vì nó không đúng
với tình hình của người
Quân, Cán, Chính,

không hợp với mục đích
của tất cả các anh.

Cuộc tranh đấu của
giáo dân Việt Nam
chúng tôi là một công
cả ĐGM hoàn toàn
thuộc phạm vi hành

chánh giã a Toà Giám
Mục và Công Đ
Giáo Dân đ
cã a ta. Các anh cũng
thã a biã t rã ng trong
hàng ngũ giáo dân
tranh đã u, có biã t bao
nhiều chiã n sĩ thuã c
mã i ngành, mã i binh
chã ng và cã p bã c, Tá,
Uý, Hã Sĩ Quan, Binh

Sĩ, Công nh Sát, Cán B ,
Công Ch c . . . đ m i
t ng l p, thành tích
chi n đ u, huy ch ng
đ y mình. H r t tích
c c trong cu c tranh
đ u nh ng h ch
mu n đ c coi là giáo
dân nh m i giáo dân
khác. H không mu n
đ a danh nghĩa

LLCQCCCG vào trong
cuộc tranh đấu này vì
nó không thích hợp, nó
vô nghĩa và trái với mục
đích của người Quân,
Cán, Chính.

Trên đây là hai
tháng, tình cảm tôi đi qua

m t nhóm ba, b n
ng i. Tôi nghe th y
m t ng i nói, “đ cho
t i Mũ đ đ p cho b n
chúng nó m t tr n.”

Nghe thêm vài câu n a,
tôi biết là m y ng i đó
đang ch i b i giáo dân
tranh đ u. Tôi v a th y
bu n c i v a t i
nghĩ p cho m y ng i

đó. n c M dân ch ,
t do, pháp tr này mà
h không hi u bi t lu t
pháp gì c . Có l m y
ng i này coi giáo dân
nh m t dám con nít và
nh ng “anh Mũ Đ ” nh
là th n thánh, ai th y
cũng ph i s .

Nếu u th t phe Đ c Tin
có LLCQCCCG thì tôi
dám nghĩ là l c l ng
này không th m vào
đâu nếu u đem so sánh
v i kh i Quân, Cán,
Chính kh ng l trong
hàng ngũ giáo dân
tranh đ u. Tôi tin là vi c
đ a danh nghĩa
LLCQCCCG đ ng bên

c nh Phong Trào B o
V Đ c Tin ch là
mánh l i c a m t vài
ng i có đ u óc l ch
l c, thi u hi u bi t,
thi u chín ch n, vì, đã
là m t chi n sĩ vào sinh
ra t bao nhiêu l n,
không ai có th ngậy
ngô đi dùng danh nghĩa
Quân, Cán, Chính đ

chúng giáo dân chúng
hàng, trái với mục đích
của họ, gây
chia rẽ giữa chúng ta và
ác cảm với chúng ta.

Thưa các anh, tôi nghĩ
thế này thì các anh với
mục đích duy nhất

là trình bày với các anh
ràng, nên các Mất do,
pháp luật này, các anh
muốn phân định hay không
hỏi ai, đó là quy định của
các anh, nhưng xin các
anh đừng dùng danh
nghĩa LLCQCCCG
chúng để giáo dân
đừng hoảng sợ vì nó vô
nghĩa và gây tiếng xấu

cho các anh.

Xin thân mến chào các
anh trong tình yêu Quê
Hương, yêu Tổ Quốc,
yêu Đảng Bào ruột thịt
và trong niềm tin tưởng
đặt lại lòng Dân
Tộc, lòng Đất Nước yêu

quý.

*Monterey, ngày
26-5-1987*

**36- NH NG ĐI U
VUI**

T ngày 12-5-1987,
Đ c Giám M c cũng
nh hai Ông Thi n,
Bà có cu c h p báo
v vi c hoà gi i và
h p tác, kh i đ u
cho m t giai đ o n
m i, m i ng i
chúng ta đ u ph n
kh i hy v ng giai

đoàn này sẽ đến đến
đem lại An Bình cho
Công Đoàn Giáo
Dân Việt Nam ở San
Jose. Ai cũng biết
đến đến đi còn nhiều
chông gai nhưng vì
thiền chí và tình
thần và bác ái của
những người con mặt

Chúa, giáo dân nh t
đ nh th ng v t
đu c m i khó khăn,
vì chúng ta tin t ng
vào s quan phòng
c a Chúa và không
có đi u gì mà Chúa
không làm đ c. Tr i
qua nh ng s đau
bu n, tôi b t đ u

nhân thân nh
đi u vui đang l n
l t x y ra:

1. Đ c B n Thông
Cáo chung v vi c
hoà gi i và h p tác
(12-5-87). Ta nhân

th y r ng ĐGM đã
rút v tuy t thông
cho hai ông Thi n,
Bàì mà không có
thành ki n và Toà
Thánh không h
phán đoán v Ông
Thi n ho c Ông Bàì.
M i đ c l n đ u, câu
này có v khó hi u,

những thốt s nó r t
rõ ràng, d hi u n u
ta chú ý vào những
ch sau đây” “Quy t
đ nh c a Tòa Thánh
đã không h phán
đoán v Ông Thi n
ho c Ông Bài”. Câu
này r t quan trọng,
là căn b n c a s

suy luận của tôi. Tôi
xin trình bày như
sau:

Sau khi hai ông
Thi n, Bài b v
tuyệt thông của
ĐGM, nhưng vì hai

ông kháng cáo lên
Toà Thánh thì, theo
giáo luật, đương
nhiên vẫn tuyền thông
ý b vô hi u hoá,
nghĩa là hai ông
Thi n, Bài không
ph i ch u h u qu gì
c a vẫn tuyền thông
này cho đ n khi Toà

Thánh phán quy t v
s kháng cáo c a
hai ông: N u Toà
Thánh y án thì hai
ông ph i ch u h u
qu c a v tuy t
thông, n u Toà
Thánh đ ng ý v i
đ n kháng cáo thì v
tuy t thông c a

ĐGM b hu b .
Chính ĐGM và Cha
Sullivan cũng đã
ph i công nh n đi u
này và cũng chính
ĐGM đã cho hai ông
Thi n, Bài r c Mình
Thánh Chúa d p L
Giáng Sinh và Ph c
Sinh nh ta đã th y.

Nay Toà Thánh
tuyên bố “không h
phán đoán v hai
ông”. V y thì v
tuy t thông c a
ĐGM v n b vô hi u
hoá vì s kháng cáo
c a hai ông, và nh
v y, cho dù ĐGM
không rút v tuy t

thông thì hai ông v n
không b gì, nghĩa là
hai ông v n đ c
ch u các phép Bí
Tích và h ng m i
ân s ng c a Giáo
H i nh m i ng i
chúng ta. Nói cách
khác, bao lâu Toà
Thánh không phán

quyết tâm đã khẳng
định trong Bản
Thông Cáo chung thì
việc ĐGM rút hay
không rút vẫn tùy
thông cho hai ông
“không hề gây thiệt
hại gì cho đa số
các ông trong
Giáo Hội và trong

Công Đng”. Lữ i lữ
trong B n Thông
Cáo chung rõ ràng
nh th mà làm sao
Cha Đ đ ng lữ i có th
c t nghĩa là Toà
Thánh đã y án c a
ĐGM? (Chân Lý,
ngày 17-5-87). Nh
v y, có nghĩa là Cha

Dù có không
hiểu tình
không muốn hiểu
chúng ta Tòa
Thánh. Tòa Thánh
“không thể phán
đoán” mà tại sao lại
nói Tòa Thánh vậy?
Quyết định của Tòa
Thánh thật rõ ràng,

làm sao có th hi u
khác đi đ đ c?

Đ n đây có ng đ i s
h i: N u nói rút hay
không rút v tuy t
thông cũng không
thi t h i gì cho hai

ông thì tôi sao lại gọi
việc ĐGM rút v
tuy tôi thông là một tin
mình? Xin thưa:
Việc ĐGM rút v
tuy tôi thông là một tin
mình, vì tôi ra ĐGM
muốn mình đứng cho
sống hoà giải và hợp
tác với hai ông

Thi n, Bài, đ i di n
giáo dân. Vì không l
ĐGM l i tr c ti p nói
chuy n hoà gi i và
h p tác v i nh ng
ng i mà chính Ngài
đã ra v t tuy t thông?
Nh th không h p
lý. V y chúng ta hãy
cám n ĐGM vì Ngài

thay đ i l p tr ng
c ng r n c a Ngài
và đã m đ ng cho
s hoà gi i và h p
tác v i đ i di n giáo
dân.

2. S l n m nh c a

Công Đông. Mọi sự
chưa đầy 2 tháng mà
công đông đã lên
vượt mức, cho đến
ngày 24-5-87 số
đoàn viên lên tới
2,532 (CN 46).

Trong tình hình lại con
số này số tăng lên
nhiều. Các hoạt

đ ng c a c ng đ ng
s đi vào n n n p,
quy c , đ i s ng c a
đoàn viên s đ c
c i thi n r t nhi u v
m i ph ng di n:
tâm linh, tinh th n,
v t ch t. Chúng ta
s c m th y g n g i
nhau h n, nâng đ ,

đùm b c l y nhau,
yêu th ng nhau
trong lúc xa quê
h ng, xa gia đình,
xa nh ng ng i thân
thu c, chúng ta
không còn th y b
v , l c lũng vì chúng
ta có m t đ i gia
đình c ng đ ng đ

cùng chia sẻ mọi niềm
vui buồn. Tôi ao ước
càng đáng sống quý trọng
đồng chí đồng nghiệp.
Chúng ta hãy rèn
luyện vững nhau, đừng
gây thù oán gì nữa,
“chín bít làm mười”
đồng đoàn kết với với
nhau. Công việc này

đòi hỏi ta nghiêm túc
sinh và thiến chí.

Chẳng những người
giáo huấn chân chính
theo đúng tinh thần
Phúc Âm mới có thể
thông suốt để các người
hiềm thù chia rẽ, để
đón nhận nhau và
đi xuyên suốt nhau

anh em m t nhà,
nh chi th c a
Chúa Kitô.

3. Cha Tân, v T ng
Tuyên Uy đ u tiên
c a c ng đ ng. Cha
đã đ n v i chúng ta

gi a lúc ta b khó
khăn cùng c c, b
ru ng b , côi cút,
không m t ai đoái
hoài d n d t ta trên
đ đ ng thiêng liêng.
Ngài len l i đ n v i
ta trong lúc ta b
hoàn toàn cô l p, vì
các ngã đ đ ng đã b

ngăn ch n. Ngài đã
ph i qua nhi u gian
truân, c m cách.

Nh ng Ngài kiên trì,
ch u đ ng, l n l i
đêm ngày v i ta.

Chúng ta ghi lòng
t c đ công n c a
ng i Cha lành đ y
lòng hy sinh th ng

m n. Chúng ta c m
t Chúa đã g i Ngài
đ n v i chúng ta
trong lúc mà đ i
s ng tâm linh c a
chúng ta b ngấn
tr , khó khăn g n
nh vô v ng. Xin
Chúa xu ng nhi u
n cho Ngài đ Ngài

ti p t c s m ng làm
sáng danh Chúa và
lợi ích cho phần rỗi
chúng ta.

Ta cũng nhận thấy
có nhu cầu Đ ng
th ng ta, thấy ta

g n ch t đ i, đã
mu n v t phao
xu ng c u ta, nh ng
kh n n i, các Ngài
xa, v t phao không
t i, mà n u đ n g n
thì b c m cách.

Chúng ta cũng c m
t các Ngài, vì tuy
các Ngài không tr c

tiếp giúp ta đỡ c,
nhưng đã rất quan
tâm, khích lệ và cứu
nguy cho ta. (*)

4. Trong Tiếng Việt
số 18 ngày 15-5-87
Bài “Liên Đoàn Công

Giáo Việt Nam tại
Hoa Kỳ” đã xác định
lời quy định hân của
mình là “Liên Đoàn
không có quy định gây
mình vào (công việc
nội bộ của các công
đoàn). Nếu có thì
chỉ là những can
thiệp có tính cách c

v n ho c giàn x p
theo tình ch không
theo lý.”

Th t là rõ ràng. N u
t đ u khi x y ra
công cu c tranh đ u
c a giáo dân San

Jose, Cha Trác, Cha Hà và Dân Chúa theo đúng tinh thần và trách nhiệm của Liên Đoàn như đã đề cập xác định trong bài nói trên thì đã không xảy ra những điểu đáng tiếc giữa các Ngài và giáo dân

cng đng San Jose.

Trong bài “v n đ
San Jose” H i Đ ng
Ch Đ o Trung ng
Liên Đoàn Công
Giáo Vi t Nam t i
Hoa K đã vi t: “Đ a

trên tinh thần Bác Ái
Công Giáo và tình
huynh đũa cũa đoàn
chiên Chúa, chũa có
tinh thần Bác Ái mũa i
giúp giũa i quyũa t đũa c
nhũa ng khó khăn cũa a
nũa i vũa . Hũa i nghũa đũa
nghũa toàn thũa các
thành viên thuũa c

Liên Đoàn Công
Giáo Việt Nam t i
Hoa K t tăng thêm l i
c u nguy n và hy
sinh, đ xin Chúa
d n d t, tìm ra gi i
pháp tho đáng. M t
U Ban Đ c Nhi m
đ c thành hình đ
nghiên c u và đ

ng h nh ng gi i
pháp thích h p, h u
gi i quy t đ c
nh ng v n đ nh
trên.” Ng i ta ti c
r ng n u lúc đ u
Liên Đoàn đã có thái
đ khách quan và
hành đ ng đúng
đ n, xây đ ng nh

hi n nay đ nghiên
c u và đ ngh
nh ng gi i pháp
ch ng nh ng v i
giáo dân tranh đ u
mà c v i Đ c Giám
M c và Cha D ng
thì có l tình hình đã
không quá r i ren và
khó khăn nh hi n

nay. Nhưng mu
còn h n không.

Đ c nh ng l i l
trên đây, ta đ c
khích l b i s quan
tâm c a Liên Đoàn.
Ta hy v ng là v i

tiếng th n Bắc Ái
Công Giáo, m i r n
n t trong c ng đ ng
s đ c hàn g n, đ
ta cùng nhau h t
th y ti n b c trên
đ ng gi đ o cho
ph n r i c a ta và
làm r ng r Giáo H i
M Vi t Nam trên

mi&n đ&t này.

N&u chúng ta bi&t t&ch&c và đoàn k&t thì ch&c ch&n Liên Đoàn Công Giáo Vi&t Nam có nhi&u c& h&i phát tri&n, l&n m&nh; n&u

không h n thì ít nh t
cũng đ c nh các
s c dân khác vì lòng
m đ o truy n th ng
c a giáo dân ta.

Trong báo The
Observer, đ a ph n

Monterey, s ra ngày
28 May 1987, Đ c
TGM Pio Laghi, S
Th n Toà Thánh t i
Hoa K đã nói i là
Ngài r t quan tâm
đ n vi c tăng thêm
các ch c v trong
ph m tr t c a Giáo
H i cho các s c dân.

Ngài nói thêm rằng
tên ngài nhậm
chức Sĩ Thôn Toà
Thánh tử Hoa K, ,
Ngài đã tặng thêm
số các Giám Mục
gốc M La Tinh, da
đen, da đ. Ngài đ a
ra ví dụ : trong số 11
Giám Mục da đen

hiện nay, có 6 v là
do Ngài ch n c .
Ngài cũng nói là
Ngài cho phép các
v đó đ c thành l p
m t u ban đ c bi t
riêng đ th o lu n và
đ c nh ng ng
viên c a h vào ch c
v Giám M c trong

t ng lai.

S giáo dân Vi t
NAM t i M hi n nay
vào kho ng 150,000
ng i (Đ ng V ng
18), l n h n s giáo
dân c a đ a ph n

Monterey (130,000), chúng ta có ch^ong 300 giáo sĩ và tu sĩ hi^on nay có nhi^ou ch^ong sinh và t^op sinh VN s^o là nh^ong giáo sĩ và tu sĩ trong t^ong lai. Th^o mà (n^ou tôi không l^om) ch^o m^oi có m^ot mình

Cha Dominic Mai
Thanh Lũng là
đầu tiên của vùng Đ
Ông. Nhờ vậy, theo
tên số giáo dân, giáo
sĩ, tu sĩ chúng ta còn
thiêu kém quá xa và
các chủng v trong
phạm trù Giáo Hội
so với các số dân

khác.

Våy, nhä tôi mäi
trình bày ä trên, näu
chúng ta biät tä chäc
và đoàn kät, chäng
bao lâu näa chúng ta
sä theo käp väi các

số c dân khác và
phần lớn ng di n này. Đó
số là niềm hạnh di n
cho Giáo Hội i M
Việt Nam và dĩ nhiên
điều đó cũng số giúp
ích rất nhiều cho số
số ng ở o c a giáo
dân Việt Nam vậy.

Monterey ngày *7-6-87*

(*) Tôi đã c nghe
m t s ng i trách
móc các Linh M c
Việt Nam vì các Ngài
đã im l ng, không

lên tiếng bên v c
cu c tranh đ u c a
giáo dân VN San
Jose.

Tôi không đ ng ý s
trách móc này vì,
theo tôi, các LM Vi t

Nam t n n M
hay b t c qu c
gia nào đang trong
m t tình tr ng h t
s c t nh và khó
khăn, ph n vì hoàn
c nh t n n, ph n vì
ch c v Linh M c
c a các Ngài. Ngay
c LM Duyên M u

và LM Nguyễn
Quang Hải n v.v. . . .
mà ông Phạm Kim
Vinh đã ca tụng
trong cuốn ‘Cuốn c
văn hoá Việt t
San Jose’, các Ngài
cũng ch
ly tình
th n anh em Linh
M c khuyên LM L u

Đình D... ng nên suy
nghĩ l... i mà t... ch... c
đ... t... o ra đi... u ki... n
thu... n l... i cho cu... c
hoà gi... i. Theo ch...
tôi bi... t đ... c, khi th... y
LM D... ng làm l...
nh... ng l... i khuyên kia
thì nhi... u Linh M... c
khác đành im l... ng vì

biết rằng có khuyên
cũng vô ích. Vậy, sự
im lặng của các Linh
Mục Việt Nam, thì nó,
không có nghĩa là
các Ngài chẳng đi
hay không đang h
cuộc tranh đấu của
giáo dân Việt Nam,
San Jose.

37- BÀI HỌC VỀ LƯỢNG TRI TRONG VIỆC GIẢI QUYẾT VỀ CHỖNG ĐỒ TOM HAYDEN VÀ LM. ĐỒNG

Trở lại c s ch ng
đi mảnh li t c a
các t ch c c u
quân nhân M ,
phe b o th và
c ng đ ng Vi t
Nam, Ti n Sĩ
Byron Skinner,
Vi n Tr ng Vi n

Đ i H c C ng
Đ ng San Jose
(SJCC) đã hu b
bu i di n thuy t
c a ông Tom
Hayden trong l
phát b ng cho các
sinh viên SJCC
ngày 5-6-87.

Quy t đ nh này
c a ông Skinner
đã làm cho chúng
ta ph i suy nghĩ
nhi u hơn v v
giáo dân Vi t Nam
San Jose ch ng
đ i Cha Đ ng
trong ch c v

Chánh X H Đ o
VN. Hai v này
gi ng nhau v
nhi u khía c nh.
Nh ng v Tom
Hayden đã đ c
gi i quy t m t
cách khôn ngoan,
mau l , tránh đ c

s r i lo n hi m
khích trong dân
chúng. Trái l i, v
giáo dân ch ng đ i
Cha Đ ng v n
còn kéo dài m t
năm nay, gây ra
bao nhiêu đau
th ng, r i lo n

hiện khích, chỉ vì
ĐGM Du Maine đã
không biết sử dụng
sự khôn ngoan
như ông Skinner.
Chúng ta thử kiểm
điểm lại các sự
việc của hai vị
này xem nó giống

nhau và khác nhau
ở chỗ nào.

**1. NHỮNG ĐIỂM
GIỮNG NHAU:**

1. Vợ con người
của Tom Hayden:
Bất cứ ai có chút
hiếu uất vì những
hành động phản
chính của một số
sinh viên M trong
thập niên 60' và
đầu thập niên 70'

đ u bi t, không
nhi u thì ít, Tom
Hayden và v là
Jan Fonda. Đôi v
ch ng này đã
tr ng tr n sang t n
Hà Nội đ t s
ng h chính ph
Hà Nội trong khi

quân đ i M đang
giao chi n t i Nam
Vi t Nam và tù
binh M đang b
giam c m, tra t n
 Hà N i. H l n
ti ng đòi quân M
ph i rút kh i Vi t
Nam.

V con ng i c a
Cha D ng. Ai
cũng bi t là trong
th i k tr c khi
Cha T nh b đ i,
Cha D ng luôn
luôn gi m t thái
đ xa cách, b t
c n đ i v i giáo

dân VN. Nhi u l n
H Đ o m i Cha
v đ cùng các
Cha và giáo dân
đ nh ng bu i l
tr ng th , Ngài
không bao gi v
và cũng không bao
gi tr l i. Cha

Dòng người đã có
những hành động
tích cực chống lại
thần nguy hiểm của
giáo dân và vì
xin lập Giáo X
Thần Nhân. Cha
Dòng còn trong
trên báo cáo và

ĐGM là Cha

Th nh h ng d n
sai l c giáo dân và
đòi Cha T nh ph i
t ch c (CN 5, văn
ki n 4, trang 16)

2. Khi m i ông
Hayden, ông
Skinner đã b qua
vi c thăm dò ý
ki n c a giáo s
và đ i di n H i
Sinh Viên Vi t
Nam là nhóm đông
nh t trong s các

sinh viên – 40%

tâm ng s sinh viên -

. Gi i th c gi cho

đó là m t c ch

thi u chín ch n,

khinh th ng c a

ông Skinner (San

Jose Mercury

News, June 8-87).

Khi b n hi m Cha
Đ ng vào ch c
v Chánh X H
Đ o, ĐGM đã
không h thăm dò
ý ki n c a Ban
Ch p Hành H
Đ o ho c giáo dân
nh giáo lu t đi u

524 đã quy đ nh.
Ng i ta cho đó là
m t c ch thi u
khôn ngoan c a
ĐGM hi n nay.
Hi n nay Toà
Giám M c đang
thăm dò ý ki n các
giáo h u M trong

x St. John
Vianney, San
Jose, tr c khi
ĐGM b nhi m
linh m c chánh x
cho h trong m t
ngày r t g n đây
(CN 45, trang 31).
T i sao ĐGM đã

không làm nh th
đ i v i giáo dân
H Đ o VN tr c
khi b nhi m Cha
Đ ng? Cách làm
vi c c a ĐGM nh
v y, th h i ai là
ng i không nghĩ
là ĐGM k th ,

khinh th$^$ng giáo
dân VN.

3. Các đoàn th$^$
c$^$u chi$^$n binh M$^$,
phe b$^$o th$^$, m$^$t
s$^$ giáo s$^$ M$^$ và

càng đáng ngạc nhiên
Viết dưới nhợt nhạt
chàng trai sĩ có
mặt của Tom
Hayden trong đó
vẫn diễn thuyết viên
trong buổi lễ phát
bảng cho các sinh
viên, vì họ cho

rõ ràng, khác với các
đáp khác, lời phát
bàn là đáp cho
các người trong gia
đình tham dự chia
vui với nhau mà
Tom Hayden, mà
đây là với họ, là thù
địch nên họ sẽ

không có đ
c s
vui m
ng đó, n
u
h
ph
i ng
i nghe
Tom Hayden di
n
thuy
t (San Jose
Mercury News,
June 5-87). Các
đoàn th
giáo dân
VN, v
i s
ng h

cá a m t s ng i
M đ c bi t là cá a
các ph huynh
tr ng St. Joseph,
đã c c l ch ng l i
s b nhi m Cha
Đ ng vào ch c
v Chánh X H
Đ o, vì h cho

r ng, khác v i đ a
v c a m t Cha
khách, ch c v
Chánh X đòi h i
m t Linh M c ph i
có t cách đ đ n
đ t giáo dân, đ c
giáo dân m n
ph c và cùng giáo

dân chia s̄ vui
bū n. V̄ i Cha
Đ̄ ng, ̄ ch̄ c v̄
Chánh X̄ , h̄ s̄
không có đ̄ c s̄
hoà h̄ p đó, và vì
th̄ , không có ích
l̄ i cho s̄ s̄ ng
đ̄ o c̄ a giáo dân.

4. Khi bđ dân
chúng chđ ng đđ i,
Tom Hayden,
trđ đ c kia là mđ t tay
phá rđ i và ngăn
cđ n các thuyđ t
trình viên khác, thì
nay lđ i trđ trđ n tđ
cáo nhđ ng ngđ đ i

chàng đi mình là
nhàng phần t
bằng đàng trong
càng đàng VN,
trở c kia thở ng
làm mả làm gió
Sài Gòn và nay
vẫn còn thói quen
đe dọa, bần giết,

tên ng tên đ gây
qu mua súng
ng, đánh đ
chính ph Hà Nội
(AP – Monterey
Herald, June
6-87).

Khi b giáo dân
chng đ i, Cha
Đ đ ng, tr đ c kia là
tác gi đ c a nhi đ u
th đ n đ danh, vu
cáo và nh đ c m đ
Cha T đ nh (CN 13,
trang 2) thì nay đ i
tr đ tr đ n đ cáo

những người đi
diễn giáo dân là
“vua đánh vua
đàn”, “Mặt tay thì
ký mặt tay thì xúi
giáo dân phần b
... b t tín, b t
trung ...” (Chân
Lý 24-5-87). Cha

Dòng ng cho bi t
r ng s dĩ giáo
dân “No Fr.

Dòng ng” hôm h p
báo là đ ph n đ i
Cha vì Cha đã
“mu n phá v
cu c h p báo, gây
r i lo n và khiêu

khích giáo dân b o
đ ng” (CN 45,
trang 8) vì cu c
h p báo này c a
ĐGM và hai ông
Thi n, Bài không
có i cho phe
nhóm c a Cha?

5. Ông Skinner đã
nói rằng ông mời
ông Hayden vì ông
Hayden đã có
những người bạn
Sacramento để
giúp cho các
trường ở Đới Hố
Cộng Đới M

(SJCC) (San Jose
Mercury News

June 3-87). Nhưng
ông Skinner đã b
qua mặt đi u quan
tr ng là ông đã
không nghĩ gì đ n
tâm kh m c a
nh ng ng i M

và VN đi vì hành
đi ng ph n b i c a
ông Hayden trong
th i chi n tranh
VN. Có l ông
Hayden s đ c
đón tiếp n i khác
nh quê ông
ch ng h n, nh ng

ch c ch n San
Jose thì s có m t
c a ông s gây ra
r i lo n và chia r
mà thôi.

ĐGM nói r ng

Ngài b ̣ nhi ̣ m
Cha D ̣ ̣ ng vào
ch ̣ c v ̣ Chánh X ̣
vì Cha D ̣ ̣ ng có
kh ̣ năng và quy ̣ t
tâm (Thông Cáo
chung 10-5-87).
Nh ̣ ng ĐGM đã b ̣
qua m ̣ t đi ̣ u quan

trở lại không
nghĩ gì đến tâm
khả m của giáo dân
VN đi vì những
hành động phản
bại của Cha
Đúng không đã
đúng c phải bày rõ t
những u t trở c t i

nay. Có l Cha
Đ ng s làm vi c
đ c l c và đ c
ti p đón n ng h u
n i khác nh
trong các x M
ch ng h n, nh ng
H Đ o VN thì
ch c ch n s có

m t c a Cha lúc
này s gây ra
nhi u r i lo n và
chia r nh đã x y
ra trong quá kh .

II. NH NG ĐI M

KHÁC NHAU:

Sau khi nhận thấy
là sự có sự bất an
trong buổi lễ phát
biểu, ông Skinner
đã khôn ngoan,

c
ng quy t, d t
khoát rút l i l i m i
ông Hayden và do
đó đã tránh đ
c
cho vùng San
Jose nh
ng r i
l n ho c b o
đ
ng có th x y
ra. Ông Skinner đã

đ c nhi u ng i
khen ng i là khôn
ngoan, th c t , và
nh ng ng i c
v n c a ông đã t
ra có tài năng, kinh
nghĩ m, đã giúp
ông có m t quy t
đ nh đáng khen

và Lợi ích cho vùng San Jose.

Ngay cả Lợi, sau khi
nhận thấy sự
chống đối của giáo
dân đối với Cha

Dòng mãnh liệt
và công quy t,
ĐGM vẫn không
rút lui nh b
nhĩm Cha Dòng,
vì vỹ đã đ cho
cuộc tranh đấu
kéo dài thê thảm,
đau th lòng cho

h t m i ng i.

Nh ng k c v n

cho Ngài đã t ra

b t tài, b t x ng,

càng ngày càng

đào sâu h chia r

gi a Ngài và Giáo

Dân Vi t Nam.

Đã đ n lúc ĐGM
ph i có quy t đ nh
th c t , đ t khoát
v i Cha Đ đ ng đ
c u vẫn tình th .
N u không, ch a
bi t bao gi c
kh ng ho ng này
m i k t li u đ đ c.

Giáo dân VN càng
b b t công thì
càng đoàn k t,
càng b n chí.
Không m t s c
m nh nào, cho dù
hàng ngàn c nh
sát, c ngàn chó
săn cũng không uy

hi p đ c h . H
s n sàng ch u
đ ng và không
bao gi n n lòng.

Cha Đ đ ng và
c nh sát Milpitas

đã không h c đ c
bài h c c a bi n
c nhà th Maria
Goretti ngày
16-8-86. Hình nh
c nh sát và chó
săn đàn áp giáo
dân VN còn mãi
mãi ghi l i trong

cu n bằng Video
“ C M GIÁO X ”
làm cho m i ng i
kh p n i ph i l c
đ u ghê t m cho
nh ng ph ng
cách đàn áp dã
man mà ĐGM đã
dùng đ i v i giáo

dân Việt Nam.

Trong biên cảnh gần
đây tại nhà thờ St.
Elizabeth, Milpitas
ngày 7-6-87, phe
Cha Đßng cũng

dùng c nh sát và
chó săn đ đàn
áp, b t b và h
nh c giáo dân.
Hành đ ng tàn
nh n này ch làm
cho giáo dân thêm
c ng quy t và
đoàn k t h n mà

thôi.

Ai mà nghĩ là s& c
m& nh tr& n th& có
th& uy hi& p đ& & c
giáo dân Vi& t Nam
thì ng& & i đó ch& a

biết gì về người
Việt Nam cả.

Tôi đã lúc quan tâm
tâm người là giai đoạn
hoà giải sự đem lại
bình an thực sự

cho Công Đ g
Công Giáo Vi t
Nam San Jose, dù
còn nhi u chông
gai khó khăn. Bi n
c này đã làm cho
vi n t ng hoà gi i
càng mong manh
h n, vì nh ng k

có quy n ch bi t
dùng quy n c a
mình m t cách mù
quáng mà không
thèm đ m x a gì
đ n l ng tri c a
con ng i.

38- TÔI ĐÃ

Đ C. TÔI ĐÃ TH Y

*Moterey ngày
21-6-87*

I. Vấn đề Cha Đ&ng

Trong cuộc
tranh đ&u c&a
giáo dân Vi&t

Nam, San Jose,
những người
chúng tôi giáo
dân, khi bình
luận về biến cố
này, đưa ra tình
bình qua một vài
then chốt,

nguyên nhân
g n c a cu c
tranh đ u, đó là
Cha Đ đ ng.
1. Cha Thi p,
Cha Trác, Cha
Hà và nh ng
ng i vi t báo

chúng giáo dân
(mà c dù h
tuyên b là h
loạn tin m t cách
trung th c và l p
tr ng c a h
trung l p, không
thiên v bên nào

(sic!), không h
đ c p đ n Cha
Đ ng. S dĩ tôi
đã dùng ch c
tình là vì vai trò
c a Cha Đ ng
trong cu c kh ng
ho ng này n i

b t và quá rõ r t,
không ai là
không nh n th y.
V y, ch có c
tình thì các v y
m i có th l đi
đ c. Khi tôi
nh c h , xin h

cho biết ý kiến
về Cha Đấng
đạo vị của bình luận
hoặc phân tích
của anh khi bắt
thiết sự sốt dẻo m
chính yếu này,
hãy viết nó làm

ng^h, gi^h đi^h c.

2. G^h n đây, ông
Nguy^h n M^h nh,
đi^h u hành
ch^h ^h ng trình TV

Viết Nam T Do,
đài 48, khi nh c
đ n Cha D ng,
đã ph i nói m t
cách b t đ c dĩ
là ông đã xin
ph ng v n Cha
D ng đ Ngài

có d p làm sáng
t l p tr n g c a
Ngài v i công
lu n, nh ng Ngài
t ch i! Ng i
đ c ph ng v n,
khi tr l i ông
M nh, có cho

biết là đến lúc
cần thì chắc Cha
Đúng ng sẽ lên
tiếng (trên TV).
Trời ơi! Đã đến
mức này rồi mà
chưa cần cho
Cha lên tiếng

sao? Ta c̣ hy
ṿ ng là ṃ t ngày
ṛ t g̣ n đây Cha
ṣ cho ông
Nguỵ n Ṃ nh
pḥ ng ṿ n Cha
trên đài truỵ n
hình. Ṇ u ông

M nh thu x p
đ c đ Cha
Đ ng và nh ng
ng i ng h
Cha cùng các
đ i di n giáo dân
tranh đ u đ c
đ i di n tranh

đ u v i nhau thì
th t ích l i cho
công chúng. V n
đ s đ c sáng
t và ch c s
giúp cho cu c
kh ng ho ng
chóng k t thúc.

3. Cho đ n bây
gi tôi v n th c
m c t h i: t i
sao các v nói
trên đã tránh né
v n đ Cha
Đ ng và chính
Cha Đ ng cũng

tránh né các c
quan truy n
thông? Ta th y
các nhân v t
chính trong v
này đ u đã lên
Tivi c : ĐGM,
Cha Sullivan,

Ông Thi n, Ông
Bà và ngay cả
phong trào b o
v đ c tin mà
cũng còn lên Tivi
hu ng chi là
nhân v t chính
và quan tr ng

nh Cha D ng,
Ông Thi n, Ông
Bà còn lên c
Tivi M đ i di n
Cha Sullivan và
còn có t ch c
h p báo c M
l n Vi t. đâu

cũng vậy và như t
là M, vì c đ i
cũng như vì c
đ o, b t c m t
vì c gì liên quan
đ n công lu n thì
các nhân vật liên
h đ u lên Tivi,

h p báo, ph ng
v n . . . đ bày t
cho dân chúng
bi t. Vì đó là
quy n l i c a
ng i dân, nh
ông Morgenthau,
v Bi n Lý c a

thành ph N u
c đã nh c l i
truy n th ng c a
M nh sau: “H
th ng pháp lu t
M c a chúng ta
đ c đ t trên s
tin t ng r ng ai

cũng phải trở lại
về những hành
động của mình.

Our American
system of justice
is based upon
the belief that no
man can escape

answering for his
actions – AP,
New York, The
Herald 17-6-87).

V y xin Cha

Đ
đ
đ
trên
lu
v
sáng
v

ng cho phép
đi di n giáo dân
đ c g p Cha
Tivi đ th o
n, đ i tho i
i m c đích làm
t nh ng
n đ liên quan

đ n Cha trong
cu c kh ng
ho ng này, cho
dân chúng bi t.
Tôi nghĩ không
làm sao Cha có
th t ch i m t
vi c làm h u ích

nh v y.

4. Trong bài
phân tích “ĐÃ
Đ N LÚC PH I
GI I QUY T

TÌNH TRƯỜNG
BỘ TỐN VÀ BỘ T
LỮ HIỂN NAY”
đăng trong Dân
Viết ngày
11-6-87, Ông
Nguyễn Đ
Thnh đã viết

“Tôi đã nghi u l n
phân tích và
trình bày v i hai
ông Tr n Công
Thi n và Tr n An
Bài r ng m c
tiêu tranh đ u
c a giáo dân đòi

m t Giáo X Th
Nhân cho ng i
VN, đòi Thánh
L ph i đ c c
hành b ng Vi t
Ng , là nh ng
chính nghĩa sáng
ng i, nh ng

chính nghĩa có
sức hút tất cả
người Việt, dù
giáo dân hay
không, vào một
khởi duy nhất và
thứ nhất . . .”
Tôi không để c

đ c nh ng bài
mà Ông Th nh
v a nói trên.

Nh ng trong bài
phân tích này
Ông Th nh cũng
tuy t nhiên
không phân tích

vai trò Cha
Đúng trong
cuộc sống
hôm nay. Tôi
thành thực xin
Ông Thưa
nghiên cứu vấn
đề này, rồi lên

tiếng v Cha
Đ ng đ chúng
tôi đ c bi t ý
kin c a ông.
Nu không thì
ông cũng ch ng
khác gì m y v
tôi đã nh c đ n

đ u bài này là
các v c tình
gi đi c làm ng .
Nh v y thì bài
phân tích c a
ông đã thi u sót
m t đi m quan
tr ng và s

không đ c dân

chúng đ ý đ n.

Tôi th y c n

nh n l i là th nh

nguy n xin ĐGM

rút l i l nh b

nh m Cha

D đ ng vào ch c

v Chánh X H
Đ o là m t trong
hai th nh nguy n
chính y u c a
giáo dân. N u
ông Th nh đã
phân tích vai trò
c a Cha Đ đ ng

trong nh ng s
báo tr c thì xin
ông vui lòng cho
tôi biết đ tôi tìm
đ c, vì tôi xa
San Jose nên
th nh tho ng
m i đ c đ c vài

s Dân Việt do
bà con gởi cho.

5. Ông Thành
còn viết tiếp, “Tôi
chăm chú đi đi

ca tiếng mẹ
hành động thực
thực và ph
thiền như tôi đã
ca ngợi Ông
Trần Công Thiền
khi ông lên tiếng
các nhà sát

cánh v& i Sinh
viên trong cu& c
tranh đ& u b& t
b& o đ& ng c& a
h& .”

Theo ý trong bài
này thì Ông
Th nh dùng câu
trên đ nói v i
hai ông Thi n,
Bà. N u ông
Th nh th c tình
mu n giúp đ

hoà gi i v này,
ông nên t ra,
b ng hành đ ng
và bài v c a
ông, cho giáo
dân tranh đ u
th y rõ thái đ
trung l p, đúng

đ n c a ông thì
h m i tin vào
thi n chí và tinh
th n xây d n g
c a ông, ch n g
h n nh ông kêu
g i hai ông
Thi n, Bài thì

ông cũng nên
kêu gọi Cha
Đến cùng nhà. Câu
này sẽ đẹp đẽ và
hiếu lộ c n u
đẹp c thêm nh
sau: “Tôi chăm
chú đi đi ca

tung một hành
đăng th c th i và
ph c thi n (c a
hai Ông Thi n,
Bà và c a Cha
Đ đ ng) nh tôi
đã ca ng i ...”

Cho đ n nay ai
cũng biết là Dân
Việt và các v
viết bài trong báo
đó có thái đ
chống giáo dân
tranh đ u m t
cách rõ r t. Bao

lâu giáo dân còn
nghĩ nh^o th^o (và
h^o có lý do đ^o
nghĩ nh^o th^o) thì
nh^o ng l^o i kêu g^o i
c^o a quý báo đ^o u
vô ích đ^o i v^o i h^o
vì (1) “Ai mà

thêm đợc nhợng
thợ đó” (Lợ i cợ a
mợ t giáo dân
tranh đợ u) và (2)
“Không ai muợ n
nghe theo lợ i cợ a
kợ chợ ng mình
và muợ n làm hợ i

mình” (Lữ i c a
m t giáo dân
tranh đ u khác).
V y n u quý v
trong Dân Vi t
mu n l y l i
đ c uy tín, đ c
vai trò lãnh đ o

d lu n c a
ng i dân Vi t
thì ph i làm sao
l y l i đ c lòng
tin c a h b ng
cách có thái đ
loan tin m t cách
khách quan; tin

t c chính xác,
trung th c, ch
không nh là đ
50 mà tăng lên
500, hay là đ
1000 mà h
xu ng còn 282.
Và ch nên t

lßp trßng và
khuyßn hßng
cßa mßnh trong
nhßng bài vß
“QUAN ĐßM,
BßNH LUßN” mà
thßi.

6. Cũng trong bài phân tích này ông Th nh đã viết, “Tôi cũng nghĩ rằng đã đến lúc mà toàn thế giới Việt vùng V nh cần t

ch c m t đ i h i
đ nói th ng v i
c hai phe ông
Bà, Thi n và
Toà Giám M c
r ng nh h ng
c a cu c tranh
đ u n i b Công

giáo đã đ n m c
quá b t l i không
riêng cho giáo
dân mà cho t t
c ng i Vi t
Nam n a.” Tôi
hoàn toàn tán
thành ý ki n này

cà ông Th nh.

Tôi nghĩ rằng

nếu tôi chắc chắn c

mất đi hình nh

thì thì t là

hợp với nguy n

vấn đề của giáo

dân và của h t

m i ng i VN.
Đó là đi u ch ng
nh ng nên làm
mà c n ph i làm,
n u th c tình
nh ng ng i liên
h mu n gi i
quy t v n đ .

V y xin ông
Th nh và báo
Dân Vi t đ ng ra
yêu c u ĐGM và
Cha D đ ng đ ng
ý cho th c hi n
đ c bu i đ i h i
v i s hi n di n

cà ĐGM, Cha
Đ n g, các
ng i VN, dù
giáo dân hay
không. Đó là m t
hành đ n g r t
m c xây đ n g.
V ph n giáo

dân tranh đ u và
hai ông Thi n,
Bài thì không có
gì khó khăn c ,
vì chính h c
ao nh th và h
đã xin v i ĐGM
t lâu, nh ng

Ngài không cho
phép. Nếu ông
Thành và Dân
Viết thực hiện
điều đi ông đã
đưa ra trên đây
thì đó là một
thành công lớn

lao c& a ông và
c& a Dân Vi&t. Tôi
c& u chúc ông và
quý báo thành
công trong công
vi&c này.

II. V& N Đ& BI& U TÌNH PH& N Đ& I

1. Bi& u tình ph& n
đ& i là m& t trong
nh& ng quy& n căn

b n, đ ng hàng
đ u c a ng i
dân M , đ c ghi
nh n r t r ã ràng
trong B n Tu
Chính Nhân
Quy n c a Hi n
Pháp Hoa K . Ta

th ng th y

nh ng cu c bi u

tình x y ra hàng

ngày m i n i

trên n c M .

Quy n này đ c

s đ ng nhi u

nh t b i nh ng

nhóm người,
những đoàn thể
thiếu sự, thiếu sự
bề mặt những bất
công mà thiếu sự
phân biệt những áp
đặt pháp luật:
người da đen,

ph n , công
nhân các hãng . .
. b chính quy n
hay các ch
nhân b t ch p,
không l ng nghe
nh ng đòi h i
hay th nh

nguy n c a h .
Vì mu n b o v
quy n l i c a
mình, h b t
bu c ph i dùng
đ n ph ng
pháp bi u tình
ph n đ i.

Pháp pháp
này, theo ông
Douglas, v
Thẩm Phán của
Tribunal Cao Pháp
Viện Hoa Kỳ, có
thể gây ra phi
hà, sôi động làm

cho dân chúng
t c gi n. Nh ng
ông nh n m nh
r ng, tuy v y,
vi c bi u tình
ph n đ i không
nên vì lý do đó
mà ph i h n ch ,

gi i h n và nên
đ c Toà Án
khuy n khích
(Đ c The Rights
of American,
page 207-210,
by Norman
Dorsen).

2. Tr c đây g n
2 năm dân
chúng Phi Lu t
Tân đã đ ng lên
ch ng ch đ
đ c tài th i nát
Marcos. Ta th y
trên Tivi c các

Linh M c, tu sĩ
nam n trong
chi c áo nhà tu
n i b t cùng v i
dân chúng bi u
tình tr c h ng
súng đ i bác c a
l c l ng hù

h u Marcos.

Nh ng ch đ

đ c tài Marcos

đã s p đ tr c

s đoàn k t, kiên

trì, hy sinh c a

dân Phi.

Ngay tu n tr c
đây, cũng tái
di n c nh t ng
này Nam Hàn.
Ta th y các giáo
sĩ, tu sĩ nam n
đ ng trong hàng
ngũ sinh viên và

dân chúng đ
bi u tình ph n
đ i chính ph
Nam Hàn tr c
l c l ng đông
đ o c a c nh
sát.

Trở lại đây, khi
Đức Thánh Cha
thăm các nước
Nam Mỹ, một
sinh viên Chile
trên một còn
thường tích vì bị
lính đánh đập đã

đ
 c Đ c Thánh
Cha ôm vào lòng
và đ
 c nghe
Ngài khuyên
nh : “Hi con,
Chúa chúc lành
cho con. Cha
bi t chúng con

đã đau kh
nhi u. Cha mu n
chúng con ti p
t c tranh đ u
cho t do c a
quê h ng
chúng con.” (AP,
Chile, April 4,

87). Và mọi tu n
tr c, khi thăm
Ba Lan, Đ c
Thánh Cha đã c
võ ng h nghi p
đoàn Đoàn K t
(Solidarity)
ch ng l i l nh

b t công c a
chính ph Ba
Lan.

3. Giáo Hội i c a
ta là Giáo Hội
c a ng i nghèo,
c a ng i b c
hi p. Trong m i

th i đ i, nh t là
th i đ i c a Đ c
đ ng kim Giáo
Hoàng Gioan
Phaolô Đ Nh ,
Giáo H i càng
quan tâm đ n
nh ng k th p

hèn, x u s .

Trong các bài

di n văn Ngài

luôn luôn nh c

đ n nhân quy n

và khuyên ta

ph i tranh đ u

ch ng b o

quyền, chúng áp
lực đòi hỏi
quyền lợi của
mình nhé Ngài
đã nói với sinh
viên Chile.

G i l i hình n nh
đoàn ng i bi u
tình, b l c l ng
c a c nh sát và
quân đ i Ba Lan
đàn áp dã man.
Đ c Thánh Cha
Gdansk, n i phát

sinh ra nghi p
đoàn Solidarity:
“Chúng ta s
không th ti n
đ c, n u chúng
ta ch u đ cho
xe tăng, tàu bè
tung hoành,

càng ng ch , l n át
chúng ta, vì đó là
đi m báo tr c
m t vi n t ng
chi n tranh và t
đi t” (We can not
forge ahead if we
are pushed and

shoved by the
imperative of
dizzing military
armor, because
this forebodes
the prospect of
wars and
self-destruction –

(San Jose
Mercury News,
June 12-87).
Trong d p khác,
Ngài I i nói,
“Cu c tranh đ u
cho nhân quy n
và quy n làm

ng i, cho s
phát triển thu n
tuý c a con
ng i đang ti p
di n. Đây là cu c
tranh đ u cho
m t n p s ng
tr i ng thành

hắn” (A struggle
for human rights
and his (man’s)
right, for his
genuine
progress is in
order. This is a
struggle for a

more mature
human way of
life) – AP.

Monterey Herald,
June 12, 87).

Chúng ta thấy là
Đức Thánh Cha
đang cố gắng
chống lại đàn áp,
bất công để
giành lại tự do,
nhân quyền.
Chúng ta đang

đ
nh ng k
nhát gan ho c t
ti m c c m
kh ng b tinh
th n ta.

4. Số đã man
cả c nh sát
Milpitas trong
biên c ngày
7-6-87 là m t v t
nh ch ng
nh ng cho s
c nh sát mà còn

cho c thành ph
Milpitas n a.

Tiếng x u này
đang lan truy n
đi khắp p n i và
không th t y g t
r a đ c. Càng
ngày càng có

nhiều người có
cảm tình với ta vì
sự bất công mà
ta phải chịu.
Việc Hội Luật
Gia Á Đông lên
tiếng phản đối
hành động đã

man c a c nh
sát Milpitas s
gây đ c m t
tiếng vang r t xa
và r t l i cho
cu c tranh đ u
c a chúng ta.

Tôi xin mọi
ngäi tâm niệm
đäu này là: hành
đäng của chúng
ta phải luôn luôn
ở trong vòng
pháp luật. Chúng
ta dùng pháp

lu t nh kim ch

nam đ h ng

d n m i hành

đ ng c a ta.

Nh ng k c m

quy n bính,

h ng hách, l ng

quy n, đàn áp ta

ho c nh ng k
lăng m , ch p
mũ, vu kh ng
cho ta, r i đây
chúng s b lu t
pháp tr ng tr
đích đáng.

**39- TÔI Đ C
BÀI C A ÔNG
NGUY N
TR NG VÀ
ÔNG TÚ RUA
TRONG ‘VĂN
NGH TI N**

PHONG' V V GIÁO DÂN SAN JOSE

I. T lâu tôi

chính a đức c đức c
bài nào có tính
cách loan tin
tự nguyện thu thập
vấn tranh đức u
cả giáo dân
San Jose mà

có một thái độ
khách quan
như bài ‘KHÚC
QUANH BỐ T
NG TRONG
VĨ GIÁO DÂN
SAN JOSE’ của

ông Nguyễn n
Trở ng đấng
trong VNTP, s
275, trang 16.
Ông Trở ng dù
xa nh ng đã
dùng đi n tho i

vi n liên ph ng
v n nh ng
nhân v t chính
y u c a c hai
bên (bên tranh
đ u và bên ng
h ĐGM), r i

x p đ t th t
l p lang làm
cho đ c gi có
m t hình nh
khá trung th c
v các s vi c
đã x y ra. R i

đ tu đ c gi
nh n đ nh. Đó
là cách loan tin
t ng thu t
đúng đ n và có
trách nhi m
c a ng i làm

báo chuyên
nghị p. Nh ng
tin t c và nh ng
s ki n ông đ a
ra đ u có xu t
x rõ ràng và
r t cân đ i.

Vì là bài t
thu t nên Ông
Tr
ng đã tránh
góp ý ki n riêng
c a mình v
các s vi c
trong v này.

Đ c gi nh n
th y là dù xa,
nh ng v i cách
làm vi c đúng
đ n và khách
quan c a ông,
ông đã n m

đ c khá v ng
v v tranh đ u
c a giáo dân
San Jose. Đ n
đây tôi xin t m
đ i v n đ và
s tr l i sau.

II. Bài của ông
Trần khách
quan bao nhiêu
thì bài của ông
Tú Rua trả lời
cho ông Phạm
Quốc Hùng,

cũng đăng
VNTP số 273,
trang 15, ch
quan, thiên l ch
b y nhiều. Dĩ
nhiên ông Tú
Rua có quy n

không thích và
chúng giáo dân
VN San Jose;
những những
đi m ông đ a
ra đ chúng
giáo dân không

chính đáng.

Những điếm đó
những sau:

1. Ông Tú Rùa

nói là “các anh
(nhóm tranh
đấu) đấu Bùi
Chu, Phát Diệm
ra đấu chia rẽ
giáo dân.” Tôi
nghĩ ông Tú

Rua đã hi u
nh m. S th t,
trong Chính
Nghĩa có nói
đ n đi u này
vài l n, nh ng
không ph i là

đ chia r mà
là đ t cáo
tr c công lu n
nh ng k có ý
đ dùng Bùi
Chu, Phát Di m
đ chia r giáo

dân và các Linh
M c. Xin ông
Tú Rua đ c c n
th n đ kh i
bu c t i nh m
ng i nh th .

2. Ông Tú Rùa
nói tr c khi
ông vi t bài báo
y, ông “đã
thăm dò d
lu n c a m t s
khá đông gi i

Công Giáo và
đ c bi t là ph n
nh d lu n
giáo dân qua
nh ng t báo
Công Giáo,
ch ng h n nh

Hiệp Thông,
Trái Tim Đốc
M, Dân Chúa .
. . và các ý kiến
của những nhà
lãnh đạo Công
Giáo có thể

quy n nh t,
ch ng h n LM
Vũ Đình Trác
(Ch t ch C ng
Đ ng Công
Giáo Việt Nam
t i Hoa K), LM

Đ Thanh Hà
(Giám Đ c
Trung Tâm M c
V Orange
County), Linh
M c Nguy n
Đ c Thi p, B

Trên Dòng
Đường Công,
độc phái viên
khâm mung
Toà Thánh t
Hoa K) . . . T t
c nh ng t

báo Công Giáo
nói trên và quý
vị lãnh đạo ở tỉnh
thị trấn này đều
cho rằng cuộc
tranh đấu của
một số giáo

dân ở San Jose
chúng tôi giáo
quyền đũa
phần là thi u
chính nghĩa,
không hợp lý và
nhất là không

hộp tình.”

Tôi nghĩ Ông
Tú Rua không
am tường vâng vâng

giáo dân San
Jose . Vì n u
ông am t ng
thì ông đã bi t
là Cha Thi p,
Cha Trác, Cha
Hà, báo Dân

Chúa, Hi p
Thông đã công
khai ch ng đ i
giáo dân San
Jose trong v
tranh đ u này
vì lý do gì,

chúng ta không
bàn đ n trong
bài này và giáo
dân đã ph i lên
ti ng trong
nhị u s báo
Chính Nghĩa đ

trở lại và vị ch
rõ nh ng đi u
sai lầm c a h
có tính cách
b t công, mi t
th , vụ kh ng,
ch p mũ giáo

dân. Ông Tú
Rua đã đ c
Chính Nghĩa
mà sao l i
không bi t s
kin này. Khi
vi t v v tranh

đ u c a giáo
dân San Jose
mà ông h i ý
ki n các v đó
thì làm sao bi t
đ c s th t,
ch ng khác gì

m t ng i vi t
v chi n tranh
VN mà l i đi h i
ý ki n Tom
Hayden, Daniel
Ellsberg hay
George Mc

Govern v.v . . .
thì làm sao biết
điều gì thật và
chiến tranh Việt
Nam. Ai cũng
biết là ba người
nay từng đứng

cho phe ph n
chi n M .

- Tom Hayden
và v là Jane

Fonda đã t
ch c nhi u
cu c bi u tình
b o đ ng
ch ng chi n
tranh t i các đ i
h c M và nh t

là đã phá vỡ
cuộc đời h
cả đời ng Dân
Ch năm 1968
Chicago; vì
vậy mà tr c
đây Tom

Hayden đã b
c ng đ ng VN
và m t s khá
đông ng i M
ph n đ i mảnh
li t t i San
Jose.

- Daniel

Ellsberg là c u
nhân viên trong
Bộ Quốc Phòng
Mỹ trong th i
k chi n tranh
VN. Ông đã t

ch c và công
b cu n b ch
th ‘The
Pentagon
Paper’ ti t l
các bí m t
quân s c a

M trong chi n
tranh VN. Ông
đã b truy t .

- Ông George

Mc Govern,
ng c viên c a
đng Dân Ch
tranh ch c
Tng Thng v i
Ông Nixon,
dùng chiêu bài

phần chín.

Ông đã nói là

ông sẽ đi Hà

Nội và nếu cần

ông sẽ qu

xuống xin Hà

Nội thì từ bình

M. Dân M đã
quá khinh ông
vì th ông đã
thua ông Nixon
m t cách thê
th m.

3. Ông Tú Rua

trách báo

Chính Nghĩa là

đã dùng nh

tên x

ch ĐGM, Cha

Sullivan, Cha

Boyle. Là ng

làm báo chuyên
nghiep lâu
năm, ch c Ông
Tú Rua bi t là
trong m t t
báo có nhi u
m c: tin t c,

bình luận, hài

hóm c, châm

biếm v.v. . . .

M c châm biếm

đ c báo chí

M s đ ng r t

nhĩ u. Trong

m c này h
không tr m t
ai. Nh ng ng i
h không a b
h đ t cho tên
x u xa (T ng
Th ng Johnson

b n g i p h n
chi n g i là “tên
sát nhân”
(murderer). H
còn ám ch
nh n g i đó
có nh n g hành

đ
ng ghê s
n a. Ngay
trong báo
VNTP, hai năm
trở lại đây có
m c châm bi m
'KI N T' do

Ki n L a ph
trách m cu c
thi cho đ c gi
c t nghĩa hai
ch vi t t t
C.H. (Chi n
H u) đ ch

di u ông Hoàng
C Minh và ông
Ph m Văn Li u
trong m t tr n
TNGPQGVN.
Có bi t bao
nhiều nghĩa

b n thĩu, t c tĩu
đã đ c đ a ra
trên báo đ g i
hai ông này.
Ông Tú Rua
ch c n đ c l i
m c ‘K I N T’

trong VNTP t
s 221 liên ti p
chín, m i s
thì s rõ.

Vũ y m c ‘TH I
K VONG
QU C’ là m c
hài h c phi m
lu n trong báo
Chính Nghĩa do
Tôn Th t Thi t

phải trách. Tôi
nghĩ Ông Tú
Rùa không nên
quá khät khe
mà trách tác
giä vä sä đät
tên này. Ông

nên đi xuống một
cách công bằng
với Tôn Thất
Thiét nhờ ông
đã đi xuống với
Kien La, vì
nhieu người

nghĩ rằng ng đứng
tên xu xí cho
người mình
không phải a trong
mức hài hước
không có gì
quá đáng mà

Ông Tú Rua
phải bận tâm
trách móc, tr
khi ông mu
bị lòng tìm v t.

Khi đọc bài
của Ông Tú
Ruca, tôi thấy
ngay là ông đã
có cái nhìn mọt
chiều nên đã có
những nhận

đ nh sai l m v
giáo dân.

Ông Tú Rùa
xác nh n là

“ch a có hân
h nh đ c
quen bi t” ông
Hùng. Th
nh ng tr c khi
k t bài, ông đã
t v t i nghi p

cho ông Hùng
vì ông nghĩ ông
Hùng “hiện r t
cô đ n”. Tôi
nghĩ Ông Tú
Rùa có ý nói
m a mai,

chàng hân nh
ông mu n nói
là giáo dân
tranh đ u, trong
đó có Ông
Hùng, không
đ c ai ng h

còn vì thế “cô
đến”? Nếu đó
là chuyện của
Ông Tú Rùa thì
tôi thấy ông
càng sai hơn
nữa. Chuyện lúc

nào giáo dân
tranh đ u
San Jose đoàn
k t, th t tình
th ng nhau,
đùm b c giúp
đ nhau nh

trong v̄ này.

Tôi đã có nhi u

d p g p h và

tôi bi t nh th .

Ông Tú Rua

ch ti p xúc v i

Cha Trác, Cha

Hà, Cha Thi p
thì làm sao bi t
đ c nh ng
ng i ng h
giáo dân. Tôi
xin nh c l i l i
c a Ông Hùng

m i Ông Tú
Rua n u “có
d p xin m i ông
t i San Jose
vào t n n i đ
xem cho bi t s
th t”

III. Bây giờ tôi
xin trả lời bài
cả Ông Trưng.

Đ c bài cả

Ông Trùng, đ c
gi th y là kh
năng ngh
nghĩ p c a ông
r t v ng ch c,
đ ng đ n. Đ c
gi mong là

trong t
ông s
phân tích đ
góp ý vào vi
gi
đ
Tuy nhiên, ta

phôi công nhôn
mặt đi u r t
khó khăn ở đây
là giáo dân VN,
San Jose, đang
phôi đ đ ng đ u
v i m t v

Giám Mục Hoa
K, ng i n m
gi m i quy n
hành, Ngài đâu
có hi u ti ng
nói c a mình.
Ngài đâu có

đ c báo c a
mình. Cho dù
nh ng bài báo
ti ng Vi t ng
h Ngài hay
ch ng đ i Ngài
có giá tr m y

đi n a thì cũng
ch ng giúp ích
là bao nhiêu, vì
“mình nói, mình
nghe”. Ngài có
nghe mình đâu.
Vì th vì c gi i

quyết càng khó
khẩn gặp bệi.

Đến đây, tôi
chỉc nhĩu

ng i s t h i:

Không l c b

t t mãi sao?

V y ph i làm gì

đ hy v ng gi i

quy t v này?

Theo thi n ý

cả a tôi, Cha
Đạo và giáo
dân nên giữ
quyết với nhau.
Dù muộn dù
không, hai bên
nên tìm cách

tiếp xúc với
nhau. Cả hai
bên đã ý thức
đến sự quan
trọng của vấn
đề này. Với tinh
thần xây dựng,

trách nhiệm và
hy sinh, tôi tin
hai bên sẽ tìm
đồng cảm để đi
đúng ý. Nếu
Cha Đấng và
giáo dân tìm

đ c đi m

đ ng ý thì tôi

nghĩ là ĐGM s

r t vui lòng

ch p nh n s

đ ng ý này và

nh v y m i hy

vòng kết thúc
đầu c cuối c
không ngừng
trở m trở ng đã
kéo dài quá lâu.
Xin Cha Đấng
và giáo dân hãy

suy nghĩ lại.
Đúng không? Tôi xin
các vị có uy
tín, các bạn
đồng chí tìm
hiểu tình hình,
rồi góp ý với

ĐGM, Cha
Đông ng và giáo
dân số tìm ra
đồng c m t gi i
pháp dung hoà
t t đ p. Ai cũng
s bi t n quý

và Chúa s
chúc lành cho
quý v, nh
Chúa đã d y:
“Ai làm cho
ng i hoà
thu n, y là

phúc th t vì
ch ng s đ c
g i là con Đ c
Chúa Tr i v y.”

40- HI U

L M

Nhân d p
nghĩ hè, tôi
xu ng mi n
Nam Ca-li
thăm bà con
và b n h u.
G p nhau,

chúng tôi vui
mở ng trò
chuyện thăm
hỏi về gia đình
cả nhau. Rồi
dĩ nhiên
chuyện gì phải

đ n, đã đ n:
H h i tôi v
chuy n giáo
dân San Jose.
Tôi r t m ng
đ c đ p trình
bày cho h và

s n sàng tr
l i nh ng th c
m c c a h .
Tr c đây, tôi
cũng đã có
đ p nói
chuy n v v

giáo dân San
Jose với một
số người quen
biết khi họ, từ
xa, ghé
Monterey
thăm chúng

tôi. Tôi phải
thú thật rằng
tất cả những
nguyên nhân này,
trước khi nói
chuyện, đâu
có một ý nghĩ

giống nhau,
nghĩa là họ đã
nghĩ giáo dân
San Jose sai
trong vấn đề tranh
đấu này. Lý
do chính họ

đ a ra là: con
chiên ch ng
i ch chiên
là sai, vì
ch ng Cha là
ch ng Chúa . .
. H không

còn nghĩ gì
thêm nữa.

Tôi đã phải
kiên tâm trình

bày vi ho là
giáo dân
không cho ng
cho chiên mà
cho cho ng
lo nh bo t công
co a Ngài. Tôi

đã phân tích
những sự việc
từng ngày còn
Cha Tinh và
San Jose còn
thuộc giáo
phận San

Francisco.

Như ng đi u tôi
nói v i h là
như ng đi u
mà giáo dân
San Jose hi u

biết rõ ràng
và niềm vui
tôi lâu rồi;
những niềm
ngọt ngào
chưa hề
nghe nên tôi

t
nhũ ph
i
kiên nh
n đ
trình bày cho
h
hi u.

1. Có người
đã hiểu lầm
giáo xứ th
nhân là một
giáo xứ biệt
lập, không
thuộc về giáo

phần San
Jose và không
dĩ dĩ quy n
ĐGM. H
trách giáo
dân, tĩi sao
M mà không

muốn thu c
v giáo ph n
M. Tôi đã
ph i c t nghĩa
cho h là giáo
x th nhân
hoàn toàn

thu c v giáo
ph n và d i
quy n ĐGM
đ a ph ng
nh các giáo
x M . . H
s ng s khi

nh n th y là
h đã hi u
l m.

Có ng i

không phân
biết đợc giáo
xã nhân
về các cõng
đoàn VN trong
các giáo xã
M. Tôi đã

ph i đ a ví d
đ n gi n, so
sánh cái thân
ph n b t l i
c a ng i đi
nh nhà ng i
khác v i cái l i

ích và hãnh
đi n c a ng i
làm ch ngôi
nhà mình ,
h m i hi u.
Khi h hi u ra,
có ng i thét

to lên: “Thò o
nào mà mình
chờ đợi c
dùng nhà thò
khi ngỏ i M
không c n.
N u h c n thì

mình l i ph i
đ i gi , hay
n u ch m m t
chút là b h
gi c, có khi,
không k p đ c
kinh ‘Cám n’

đã phôi vôi
vàng ra khỏi
nhà th, nghĩ
lôi mà tôi thân.
Sau khi hi u
rõ hai đi u s
đng này, h

nói v i tôi:

“Yêu c u các

ông vi t trong

Chính Nghĩa,

c t nghĩa cho

các giáo dân

khác hi u vì

phần đông
không hiểu và
vì thế không
đang hỏi các
ông.” Tôi có
trình bày với
hỏi là đã có t

nghĩa nh ng
đi u này trong
Chính Nghĩa,
nh ng vì h
không đ c
đ c liên ti p
các s Chính

nghĩa nên
không biết.

2. Sau đó, họ
yêu cầu tôi

ti p t c k cho
h nghe các
di n bi n. Tôi
k cho h
nghe t khi
ĐGM Quinn
đã ch p thu n

cho giáo dân
VN đợc c có
HĐ Đợc o và
chu n b lên
hàng giáo x .
. Các giáo
dân (đàn ông,

đàn bà, già
trẻ, (lớn bé) đi
nhặt lon, báo
cũ, hái rau,
hái ớt, góp
tiền để gây
quỹ mua đất đai

ngôi nhà th

v.v . . . Ti p

đ n là San

Jose đ c

tách r i thành

giáo ph n

riêng đ i

quy n cai

qu n c a

ĐGM Du

Maine. Ngài

b quy ch h

đ o và áp

d ng chính

sách m c v
c a Ngàì đã
đ c ho ch
đ nh rõ ràng
trong b c th
Ngàì g i các
Linh M c VN

đ ngày
31-5-84, chia
gia đình VN ra
làm ba thành
ph n v.v. . . .
Tôi cũng nh c
cho h bi t v

giáo đi u 518
cho phép các
s c dân đ c
có giáo x th
nhân. Hi n
Sam Jose đã
có m y giáo

x th nhân

cho ng i M ,

Ý, B Đào

Nha v.v . . .

và trong c

n c M đ n

nay đã có 17

giáo x th
nhân VN
các đ a ph n.
Tôi cũng nh c
cho h bi t v
giáo đi u 524,
yêu c u các

ĐGM thăm dò
ý kiến giáo
dân trong xã
trở lại c khi b
nhị m m t v
chính xã. Tôi
nh n m nh

vì i h là hi n
nay ĐGM Du
Maine đang
thăm dò ý ki n
giáo dân M
trong x St.
Vianney's

trở c khi b
nhiệm cha x
h đ o; nh ng
đ i v i giáo
dân VN,
ch ng nh ng
Ngài không

thăm dò ý kiến
mà khi giáo
dân đ đ n
xin Ngài t m
đình vi c b
nhĩ m Cha
Đ đ ng, Ngài

cũng tở chỏ i,
không xét đở n
và cở mở t mở c
làm lở tở n
phong Cha
Đở ở ng, dùng
chó sẵn và

c nh sát tr c

s ph n đ i

c a giáo dân.

Khi giáo dân

không ch p

nh n Cha

D ng, ĐGM

b t hai cha
phó v Toà
Giám M c . . .
và sau đó là
vi c c m l
VN . . . v Toà
Giám M c n p

đ n toà án
ph n đ i đ
đ u i giáo dân
ra kh i Trung
Tâm mà h đã
b ti n ra
mua. Nh ng

toà án đời đã
bác đời của
ĐGM và cho
phép giáo dân
đi tiếp tục
ở Trung Tâm.
Bây giờ họ

m i th m thía
th y c nh giáo
dân VN San
Jose b b t
công, b khinh
th ng, b
chèn ép.

3. Vợ Cha

Đúng ng thì h

không th c

m c nhi u. H

t c t nghĩa

cho nhau.

Ngay c

những người
già, rất bỏ
tho mà cũng lý
luận một cách
đơn sơ là:
“Nếu giáo dân
chúng tôi

mình (Cha
Đ ng) quá
xa nh v y thì
còn m t mỗi
nào mà v H
Đ o n a. Đi
đâu mà ch

làm việc Chúa
mà sao có khó
khó bám lấy
đưa vào này.
Cái ông Cha
Đúng này không
quá”. Có

ng i đã t ra

hi u bi t h n

vì đã đ c

Chính Nghĩa.

H đã c t

nghĩa cho

nh ng ng i

khác v| thái
đ| , cách đ| i
x| c| a Cha
Đ| đ| ng đ| i v| i
Cha T| nh và
giáo dân trong
quá kh| . H|

cũng đã đợc
những văn
kiến của
“support
group” do Cha
Đợc những ghi
lưu ý,
tán thành

chính sách

m c v c a

ĐGM và ch

xin Trung Tâm

m c v cho

ng i VN. Tôi

th y h không

th c m c v
v n đ Cha
Đ đ ng vì nó
đã quá hi n
nhiên. Có l vì
th mà các
Cha nh Cha

Thầy, Cha
Trác, Cha Hà
và các người
chúng giáo
dân San Jose
đã hoàn toàn
bỏ qua vấn đề

Cha Đ
ng, vì
th
y không có
lý l
gì có th
dùng đ
bệnh
đ
cho Cha
Đ
ng đ
c.

Đ n lúc này,
h t v đã
hi u khá rõ v
v giáo dân
San Jose. Tuy
v y, có ng i
l i quá lo xa

và đ ra lý l :
“N u bây gi
các ông đòi gì
đ c n y, r i
sau này c đòi
h i mãi thì
ĐGM làm vi c

sao đ c?” K
nói đi, ng i
nói l i r t sô
n i. H h i r i
h l i t tìm
câu tr l i. Tôi
cũng góp ý

kiến vớ i h .

Cu i cùng,

m t ý kiến đã

đ c m i

ng i đ ng ý.

Đó là: “Làm

sao l i có th

k t lu n m i
vi c nh th
đ c. S dĩ
vi c này đã rõ
r t tr ng đen,
sai qu y thì
m i ph i tranh

đ u. Còn khi
làm vi c đúng
lu t, đúng
cách thì ai mà
ngu d i gì
tranh đ u; mà
tranh đ u

cũng chđng có
ai theo.”

Đ n đây, m y
ng i t tr c

v n ít nói, bây
gi lên ti ng.
H h i nh ng
câu hóc búa
t ra h đã
theo dõi n i v
khá k .

4. H h i v
v tuy t thông
c a hai ông
Thi n, Bài.
“Theo B n
Thông Cáo
Chúng thì Toà

Thánh nói
rõ ng hành
đng c a
ĐGM (v tuy t
thông) là đúng
th t c và v n
thành s và có

hi u l c. Nh

v y, t i sao

khi Cha

D ng nói là

Toà Thánh đã

y án thì các

ông l i b o là

Ngài xuyên
t c?” Tôi đã
ph i xin h
bình tĩnh, cho
phép tôi đ c
trình bày r ng:
“Theo tôi hi u,

nhỏ Toà
Thánh nói, án
vỏ tuy t thông
cả ĐGM là
đúng th t c,
là thành s và
có hi u l c; vì

thì các ông
Thiền, Bài mới
phải chăng
án. Nếu
không, thì ai
lại đi chăng
cái án không

phải là cái án?
Theo luật đời
cũng như luật
đời, khi một
người bị bắt
án, rồi chờ
án thì chờ
đúng, án

đó trở thành
vô hi vọng; vì thế
mà chúng ta
thực chính tay
ĐGM đã cho
hai ông Thiệu,
Bà rợ c Mình

Thánh Chúa.
Ngài cũng
tuyên bố là vì
các ông chúng
lên Toà Thánh
nên các ông
không bị gì

c , ch đ n
khi Toà Thánh
phán đoán v
hai ông. Trong
B n Thông
Cáo Chung
Toà Thánh

tuyên bố rằng
Toà Thánh đã
không hề
phán đoán về
hai ông. Như
thế làm sao
nói được là

Toà Thánh đã
y án? Vậy ta
phải hiểu rõ ràng
trong thời gian
trước khi ĐGM
giải quyết tuy nhiên
thông, các

ông v n

không b gì vì

hi u l c c a

s ch ng án.

Còn lý do nào

đã thúc đ y

ĐGM gi i v

tuy t thông thì
không ai biết
đ c. Ai cũng
ch đoán mà
thôi, vì văn th
này m t . . .”
Thoáng nhìn

m t l t, tôi
th y nh ng cái
đ u g t gù.
Tôi m ng
th m là h đã
hi u ra đ c
đi u khúc m t

này.

5. Tiếp đó n là
câu hỏi sau
đây: “Trong

B n Thông
Cáo Chung,
hai ông Thi n,
Bài đã ký gi y
công nh n
ĐGM là ng i
duy nh t có

quy n b
nhi m cha x .
V y thì t i sao
hai ông không
nh n Cha
Đ ng do
ĐGM b

nhỉ m. Nh
th có ph i là
b t trung, b t
tín không?”

Tôi đã đ c k

B n Thông

Cáo Chung

nên đã đ
phòng câu hỏi
này; vì th tôi
trở lại ngay
nh sau:

Tôi xin phép
đưa ra một ví
dụ, về nguyên
tắc, như sau
đây: Chẳng ai
cũng phải
công nhận

r ng trong gia
đình, cha m
có quy n s a
ph t con cái
khi con cái có
i. Nh ng khi
s a ph t, cha

m ph i ra
hình ph t vì
lòng th ng
và hình ph t
cân x ng v i
i c a con.
N u hình ph t

quá nặng thì
cha mẹ đã
làm sai và đã
lầm dẫm
quyền của
mình. Nếu
hình phạt đó

gây nguy hi m
cho con thì
cha m có th
b truy t v
t i l m d ng
con cái (child
abuse).

Trở lại câu
hỏi trên, tôi xin
thưa: Ai cũng
phải công
nhận rằng
trong giáo
phận ĐGM là

ng i duy
nh t có quy n
b nhi m cha
x . (hai ông
Thi n, Bài ký
công nh n
đi u này là

m t vi c
th a). Nh ng
giáo h i đã
khôn ngoan
l p ra giáo
đi u 524 làm
tiêu chu n cho

các Giám Mục
theo trong
việc bố nhiệm
các cha xứ
nhất tôi vâng
trình bày trên
đây. Nhờ ng

ĐGM Du
Maine đã
không làm
theo giáo đi u
này và đã b
nhi m Cha
Đ ng vì lý do

riêng nh Ngài
đã xác nh n
trong B n
Thông Cáo
Chúng, b t
bu c giáo dân
ph i ch p

nh n m t v
chính x mà
h có lý do đ
ch ng đ i, h
th y s b
nh m này b t
l i cho vi c

số ng đố o c a
h . Nh th
t c là Ngài đã
sai, đã l m
d ng quy n
c a Ngài,
ch ng khác gì

cha m , tuy có
quy n s a
ph t con
nh ng đã s a
ph t không
đúng cách
nh tôi v a

trình bày trên
đây.

Như vậy ta có
thể kết luận

r ng: công
nh n cha m
có quy n s a
ph t con cái
không có
nghĩa là cha
m mu n s a

ph t con cái
th nào cũng
đ c. Cùng
m t cách suy
lu n đó, công
nh n ĐGM có
quy n b

nhiệm cha x
không có
nghĩa là Ngài
có thể b
nhiệm m t
cha x mà có
thể gây th t

h i và chia r
gi a giáo dân
nh tr ng
h p Cha
Đ ng đã
đ c ch ng
minh b ng các

số ki n x y ra
t m t năm
nay. V y n u
ai nghĩ r ng
hai ông Thi n,
Bài đã công
nh n là ch có

ĐGM có
quyền b
nhằm cha x
và vì v y hai
ông ph i công
nh n Cha
Đ ng làm

chính xò thì
ngò ò i đó đã
không hiò u
toàn diò n vò n
đò .

6. Đ n đây,
chúng tôi
đ ng ý r ng
v n đ chính
bây giờ là tu
Cha Đ ng.
Nu Cha

mu n làm
chính x H
Đ o thì Cha
nên, b ng m i
cách, ti p xúc
v i giáo dân
ch ng đ i Cha

đ t t Cha
và h có th
làm vi c v i
nhau. B ng
không thì Cha
nên t ch c
đ k t thúc

cu c kh ng
ho ng hi n
nay. Nh th
m i t ra Cha
th t tình
th ng con
chiên và mu n

làm việc cho
lợi ích của con
chiên. Nếu
Cha cần tiếp
tục công tình kéo
dài tình trạng
những hiện nay

thì ngườ
i ta
ph
i đ
t nh
ii
u
câu h
i v
hành đ
ng
c
a Cha.

Sau khi
truy n trò, t t
c chúng tôi
đ u vui vì h
đã nói ra đ c
nh ng th c
m c c a h và

tôi đã giúp họ
hiện thêm
đồng c v cu c
tranh đấu của
giáo dân San
Jose. Tôi đã
mọi họ khi có

d p ghé l i

Trung Tâm đ

g p g bà

con. H vui v

nh n l i và

h a s c u

nguy n cho

m i vi c đ c
k t thúc t t
đ p.

Monterey

*ngày 12 tháng
7 năm 1987*

Tr **v** **o** **o** **M** **C**

L **C**

o **o** ***** **o** **o**

Phần 5
